

На основу члана 31. алинеја 2. и 5. Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“ број: 20/14) и члана 13. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“, број: 10/13, 142/14, 103/15 и 101/16), уз претходну сагласност Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде број: 320-00-08181/2018-09 од 07.12.2018. године,

Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 20. децембра 2018. године, донела је

**ПОКРАЈИНСКУ СКУПШТИНСКУ ОДЛУКУ  
О ПРОГРАМУ МЕРА ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ  
ЗА РАЗВОЈ СЕЛА НА ТЕРИТОРИЈИ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ У  
2019. ГОДИНИ**

**Члан 1.**

Овом покрајинском скупштинском одлуком утврђује се Програм мера подршке за спровођење пољопривредне политике за развој села на територији Аутономне покрајине Војводине у 2019. години (у даљем тексту: Програм).

**Члан 2.**

Програм чини саставни део ове покрајинске скупштинске одлуке.

**Члан 3.**

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“, а примењиваће се од 1. јануара 2019. године.

**СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ**

101 Број: 3-8/2018-01  
Нови Сад, 20. децембар 2018. године

**ПРЕДСЕДНИК  
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ  
Иштван Пастор, с.р.  
Pásztor István, s.k.**

**ПРОГРАМ МЕРА ПОДРШКЕ  
ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ ЗА РАЗВОЈ СЕЛА НА  
ТЕРИТОРИЈИ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ У 2019. ГОДИНИ**

**I ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА**

**1.1. АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА**

**1.1.1. Географске и административне карактеристике**

Аутономна Покрајина Војводина се простире у јужном делу Панонске низије у доњем току трију великих река: Дунава, Тисе и Саве. Својом површином од 21.614 km<sup>2</sup> заузима око 1/4 територије Републике Србије.

Према последњем Попису становништва у Војводини живи 1.922.017 становника, настањених у 467 насељених места, а просечна густина насељености износи 89 ст/km<sup>2</sup>.

У административном погледу Војводина је подељена у 46 општина и 7 округа, а у географско историјском смислу чине је три уже регије – Срем, Банат и Бачка.

**1.1.2. Природни услови и животна средина**

Војводина је претежно равничарско подручје, где у структури земљишта преовлађује чернозем, ливадска и ритска црница. Мада равничарска, Покрајина има и своја брдско-планинска подручја: Фрушка гора и Вршачке планине, а ту су и лесне заравни: Телечка, Сремска, Тителски брег, те лесне терасе и алувијалне равни уз реке.

Климатски услови у Покрајини су релативно повољни. Преовлађујућа умерено-континентална клима се понајвише огледа у просечној годишњој висини падавина од око 611mm, у средњој годишњој температури ваздуха од 11°C, те у релативној влажности ваздуха од око 75%.

Војводина располаже изузетно значајним хидропотенцијалом. Поред великих река: Дунава, Тисе, Саве и Тамиша, ту је и мрежа канала Дунав-Тиса-Дунав (929 km), као и два природна језера: Палићко и Лудошко.

У Војводини је део површина и под шумама. Укупна пошумљеност износи 140.380 ha (6,5%). У шумама Војводине има 27 заштићених делова природе при чему је најважније заштићено природно добро Национални парк „Фрушка гора“ са три степена заштите.

**СТАЊЕ И ТРЕНДОВИ У РУРАЛНОМ ПОДРУЧЈУ**

**1.1.3. Демографске карактеристике и трендови**

Према подацима пописа становништва из 2011. године, сеоско становништво Војводине (укупно 785.078 лица) чини 40,6% од укупног становништва у Покрајини.

За разлику од укупног становништва које, у периоду од 1921. до 2002. године показује тенденцију пораста, сеоско становништво у Војводини обележава депопулација од 1953. године. Она је у резултат, како промена у природном кретању сеоског становништва, тако и променама у миграционом салду.

Уколико се посматра дистрибуција сеоског становништва према окрузима, уочава се да у Јужнобачком и Сремском округу живи највећи део укупног руралног становништва у Покрајини, што никако не значи да су ови окрузи најруралнији.

С друге стране, демографско пражњење сеоских насеља најизраженије је у Средњембанатском и Севернобанатском округу.

Просечна старост сеоског становништва у Војводини износи 42,3 године. Сеоско становништво у просеку је старије и од укупног и од градског становништва.

У старосној структури сеоског становништва у Војводини, највише је становништва које припада контингенту старијег средовечног становништва (40-45 година). Становништво ове старосне групе чини 30% укупног сеоског становништва. Младо сеоско становништво чини 1/5 укупног становништва, док старо становништво (60 и више година) чини 1/4 укупног сеоског становништва. Индекс старења сеоског становништва у Војводини је висок и износи 1,21.

У структури сеоског становништва у Војводини према образовању, уочава се да највећи број становника сеоских подручја у Војводини има завршену средњу школу (46,3%), исто толико становника сеоских подручја је без школе или са само са основним образовањем. Иако је претежно реч о старијем сеоском становништву или друштвено маргинализованим групама (нпр. по националној основи), висок удео оних са најнижим образовним нивоима указује на значајне недостатке људског капитала. Више и високо образовање има тек сваки 14 становник сеоских подручја у Војводини.

Важан аспект образовне структуре сеоског становништва је и удео неписмених. Од укупног сеоског становништва старијег од 10 година у Покрајини, 2,4% је неписмено. Међу неписменим сеоским становништвом, 3/4 чине жене. Родно условљене разлике у структури неписмених уочавају се и у подацима да је међу мушким сеоским становништвом 1,2% неписмених, док је међу сеоским женама неписмених 3,6%.

#### **1.1.4. Диверзификација руралне економије**

Проблеми руралног развоја у АП Војводини се огледају у чињеници да је пољопривреда још увек доминантна привредна делатност у највећем броју општина, да је инфраструктура недовољно развијена, а постојећи капацитети недовољно одржавани и нефункционални са аспекта данашњих а поготово будућих потреба, затим у недовољној развијености институција и израженим диспропријацијама у нивоу развијености појединих општина.

Око 1/3 активног становништва је запослено у пољопривреди, док секундарни и терцијарни сектор имају приближно исто учешће у запослености. Стопа запослености у пољопривреди одржава свеприсутан велики значај пољопривреде у националној економији као и низак степен диверзификације привредних делатности у руралним областима. То за последицу има недостатак прилика за запошљавање. Пољопривреда је преовлађујућа делатност у већини руралних области, коју карактеришу мања пољопривредна газдинства, ниска стопа продуктивности и низак приход по газдинству. Велики број газдинстава производи само за своје потребе и има мале вишкове које може пласирати на тржиште; стопа незапослености: висока (21%) и одржава проблем недостатка прилика за запошљавање; капацитети пољопривредно-прехранбеног сектора повезани са пољопривредном (индустрија инпута, гране прерађивачке индустрије и трговине) су драстично опали током деведесетих година. Већину преосталих индустријских капацитета је неопходно модернизовати и технички побољшати; инфраструктура у руралним областима, како економска тако и социјална је слаба, неразвијена и негативно утиче на конкуретност и друштвено ткиво руралних области; БДП по становнику у руралним областима износи 74% од националног просека и значајно је испод БДП по становнику у урбаним областима. Рурално становништво се суочава са високим степеном сиромаштва - приближно милион људи у руралним областима живи испод границе сиромаштва са приходом од два долара на дан (Светска банка).

Најзначајнији фактор развоја руралног подручја АП Војводине је становништво и његова свест о неопходности про активног става у односу на развој локалне заједнице и руралних подручја у целини. До сада је одсуство партиципације грађана представљало основно значајно ограничење за интензивнији развој. Осим тога, за њихово деловање је било неопходно развити одговарајуће институционално окружење и креирати адекватан правни оквир. Убрзано успостављање институционалних услова за доследнију и према томе, креативнију и ефикаснију руралну политику, треба да резултира смањивањем руралних проблема и унапређењем локалних развојних потенцијала. У прерађивачком сектору се у руралним подручјима налази релативно мали број ангажованог становништва. Најчешће су то предузећа која се наслањају на пољопривредну производњу. Најмање је заступљена диверзификација економске основе која практично није зависна од пољопривреде. Постоји структурни дебаланс становништва, не само према броју, већ и према старосној структури. Ово, као предуслов за развој руралних подручја,

истиче неопходност постојања критичне масе младих и повећање обима људског капитала расположивог са аспекта потреба локалне заједнице.

Војводина има веома добре ресурсне потенцијале за развој руралног туризма, као што су обележја терена (Фрушка гора Вршачке планине, Дунав и Подунавље, извори термалне и минералне воде), релативно повољна клима, богата флора и фауна, мултикултуралност, мултиконфесионалност, народна архитектура, гастрономија и друго. Ипак, постојећи капацитети у руралном туризму нису довољно развијени. Такође, руралнотуристички капацитети су делимично или недовољно искоришћени, као и неразвијеност додатних – пратећих услуга у руралном туризму, што отежава стицање додатног прихода.

#### **1.1.5. Рурална инфраструктура**

Инфраструктурна опремљеност је од виталног значаја за развој АП Војводине, с обзиром на њен утицај на све аспекте привредног и друштвеног развоја. Већина општина из АП Војводине има висок проценат асфалтираних локалних путева, што је одлика привредно развијенијег подручја. Насупрот томе, лоше стање путева, нарочито на неразвијеном и девастираном подручју, представља фактор ограничења у побољшању животног стандарда, смањењу незапослености и сиромаштва и привлачењу инвестиција.

Достигнути ниво развијености водоводне и канализационе инфраструктуре је један од најрелевантнијих показатеља животног стандарда неког подручја и његове привредне развијености. Због велике старости система за водоснабдевање и вишегодишњег неадекватног одржавања, бројни објекти изгубили су пројектоване перформансе, тако да је квалитет услуга који се њима обезбеђује умањен, услед чега су велики губици воде на мрежи. Највећи број канализационих прикључака имају домаћинства у граду Новом Саду (88,8%). Само Сомбор, Кањижа, Кикинда, Сента, Вршац, Опово, Пландиште, Кула и Тител имају системе за пречишћавање отпадних вода, док се делимично пречишћавање отпадних вода, врши само у Суботици.

Електронска комуникациона мрежа није достигла потребан степен модернизације и покривености на целом простору за пружање најсавременијих услуга, а такође не постоји свест да је електронска комуникациона инфраструктура од великог значаја за развој привреде и појединца. Велики су проблеми што се инфраструктурни објекти не граде обједињено, што повећава трошкове изградње.

## **ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ**

#### **1.1.6. Пољопривредно земљиште**

Од укупне површине АП Војводине, површине под ораницама износе 1,574 милиона ха, (72,97% укупне површине), под воћњацима 14.322 ха (0,66%), виноградима 17.630 ха (0,82%), вртовима 423 ха (0,02%) и ливадама 41.912 ха (1,90%). Њиве, вртови, воћњаци, виногради и ливаде заједно представљају обрадиво земљиште које обухвата 1,647 мил. ха, или 76,36% укупне територије АПВ. Необрадиво земљиште обухвата укупно 140.657 ха (6,52% укупне територије) и чине га пашњаци 122.995 ха (5,70%), трстици и мочваре 17.663 ха (0,82%). Збир обрадивог 76,36% и необрадивог земљишта 6,52%, представља укупно пољопривредно земљиште са површином 1,788 мил. ха (82,89% укупне територије). Шуме, као посебна категорија, обухватају 144.388 ха, или 7% (Извор података Републички геодетски завод, 2009).

Пољопривредно земљиште (обрадиво и необрадиво), у збиру са шумама дају укупно плодно земљиште у износу 1,932 милиона ха, или 89,58% од укупне територије. Неплодно земљиште обухвата 224.683 ха, или 10,42% укупне територије АПВ. На педолошкој карти АП Војводине издвојено је чак 87 различитих систематских јединица земљишта на нивоу типа подтипа варијетета и форме од којих свака поседује одређена морфолошка, хемијска, водно-физичка, а с тим у вези и производна својства. Већина од њих су природно плодна земљишта, која пружају оптималне услове за постизање високих стабилних и економски оправданих приноса одговарајућег квалитета (нпр. черноземи, ливадске црнице, ритске црнице, флувисоли).

Неуређеност земљишног поседа је висока, те је на око 50% површина потребно извршити комасацију. Основне агроеколошке карактеристике простора - Са аспекта степена погодности за коришћење у пољопривреди (бонитет земљишта) земљишни потенцијал Покрајине разврстан је у осам бонитетних класа. Заступљеност земљишта погодних за обраду је велика и износи 91% (черноземи, ливадске црнице, ритске црнице, флувисоли) док заступљеност земљишта која су непогодна за обраду износи свега 9%. Земљишта Војводине по својој плодности спадају међу најбоља у Европи и у потпуности омогућавају производњу квалитетне хране, али уз неопходност примене Система контроле плодности, са циљем постизања профитабилног приноса, уз очување земљишта и агробиоценозе уопште.

У погледу наводњавања пољопривредног земљишта, потенцијали су неискоришћени, јер и поред изграђене мреже канала од преко 20.000 km, на подручју Покрајине се тренутно наводњава близу 3% обрадивог земљишта, или нешто више од 47.000 ha. Системски се наводњава 40.000 ha (наводњавање површина које користе велики комбинати који користе воду из канала и река), а паори наводњавају нешто преко 7.000 ha површина.

Анализе кажу да у Покрајини може да се наводњава чак 750.000 ha, пре свега, јер постоје водни услови за наводњавање те површине, а уколико се канали за одводњавање преуреде и у исто време користе и за наводњавање тај циљ може бити још ближи. Наводњавање на 250.000 до 300.000 ha може да се изведе без већих улагања.

#### **1.1.7. Вишегодишњи засади**

У Војводини постоје изузетно повољни климатски услови за производњу воћа и грожђа, која се углавном одвија на малим парцелама, и има изражен регионални карактер. Највећи део произведеног воћа се извози, а само мањи део остаје на домаћем тржишту.

Данас је Војводина водећи воћарски регион Србије по површинама под савременим засадама воћа и произвођачима који су конкурентни и на европском нивоу. Основни тренд у производњи воћа је повећање броја тржишно оријентисаних произвођача који се професионално баве производњом воћа. Мали произвођачи који нису вертикално интегрисани не утичу значајно на тржиште воћа у Војводини. Интензивна воћарска производња доминира у Срему који је постао водећи воћарски регион у Војводини, а затим и Суботичка пешчара, околина Новог Сада и Јужни Банат. Доминантну производњу јабуке у Војводини последњих година све више прати диверзификација производње – интензификација гајења шљиве, брескве те све више савремених засада трешње и вишње.

У АП Војводини под воћним културама се налази укупно 16.865 ха. Укупан број стабала (плантажни воћњаци) је око 13.149.000, а број укупно родних стабала 11.316.000.

Површине под плантажним воћњацима у АП Војводини износе око 13.149 ха. У структури воћних засада учешће јабучастог воћа у укупном броју родних стабала је 58%, коштичаваг 41%, а језграстог и јагодичастог 1%.

Учешће АП Војводине у укупним површинама плантажних воћњака у Србији се повећава са 5,68% у 1980. години на око 13% у 2014. години.

За Војводину су посебно интересантне следеће воћне врсте: јабука, крушка, бресква, трешња, вишња, кајсија, шљива, дуња, а у појединим микрорејонима и: леска, орах, рибизле и купина.

Према уделу у укупној вредности воћарства Војводине, најважнија воћна врста је јабука (37%), затим шљива (20,1%), крушка (15,7%), вишња (9%), бресква (8,2%).

Према подацима Републичког завода за статистику у 2014. години укупне површине родних винограда у АП Војводини износиле су 5.003 ха, од чега плантажних 4.633 ха.

#### **1.1.8. Сточни фонд**

Сточарска производња у АП Војводини је, и поред изразито повољних природних услова, у великој кризи. Последњих неколико година је дошло до драстичног пада сточарске производње. Код свих врста стоке, осим код оваца, и даље траје тренд опадања броја грла. Сточарство је, према уделу у укупном броју условних грла у Региону Војводине износи 34%. Природни услови Војводине дају могућност за развој, како биљне, тако и сточарске производње. Када се сагледа број условних грла по хектару обрадиве површине можемо рећи да је сточни фонд Војводине у последњих 30 година преполовљен. Према Попису пољопривреде из 2012.године стање сточног фонда у Покрајини по гранама је следеће: 504.868

грла говеда, 2.796.992 комада свиња, 543.548 комада оваца, 120.126 комада коза и 23.944.916 комада живине.

Из Буџета АП Војводине сваке године се финансира годишњи програм мера за спровођење одгајивачког програма. Одгајивачким програмом омогућава се развој и веће учешће сточарства у укупној пољопривредној производњи, спровођење селекције, одгајивање и контролисано размножавање племенитих и аутохтоних раса стоке, повећање продуктивности по грлу у производњи млека, меса, јаја, вуне и меда, као и смањење утrophка хране по јединици производње.

На подручју АП Војводине у 2018. години годишњим програмом мера за спровођење одгајивачког програма обухваћено је 148 фарми, односно 5.873 газдинства на чијим имањима се укупно гаји око 82.000 уматичених грла говеда, 46.000 свиња, 114.000 оваца, 9.300 коза, 1.800 копитара, 600.000 живине у матичним јатима.

#### **1.1.9. Механизација, опрема и објекти**

Пољопривредна газдинства са подручја АП Војводине располажу 107.745 двоосовинских трактора и 10.607 комада једноосовинских трактора. Преко 90% трактора обе врсте је старости преко 10 година.

Тренутно највећи проблем наших комбајна је временска и техничко-технолошка застарелост. Према попису пољопривреде из 2012. године број житних комбајна је износио 8.771, а чак 85% ове механизације је у то време било старије од 10 година.

Укупан број прикључних машина на територији АП Војводине износи 406.081 комад, а преко 94% прикључних машина је старије од 10 година.

Према Попису пољопривреде из 2012.године, пољопривредна газдинства у Покрајини имају укупно 404.902 пољопривредних објеката за смештај стоке, 607 хладњача и 1.431 сушару.

Поред тога, газдинства располажу са 327 стакленика и 9.860 пластеника

На подручју Покрајине пописано је укупно 2.266 силоса, 108.221 кош за смештај кукуруза и 8.860 амбара.

#### **1.1.10. Радна снага**

У Региону Војводине 80,5% пољопривредних газдинстава има 1-2 стално запослених лица, што је значајније више, него у осталим регионима Републике, а из разлога што је на овом подручју већа употреба механизације у радним операцијама у пољопривреди. Код 17,6% пољопривредних газдинстава има 3-4 стално запослених лица.

Посматрано према правном статусу газдинства, уочава се да је радна снага у пољопривреди Војводине готово у потпуности ангажована на породичним газдинствима (94,1%), док је удео лица која раде на газдинствима правних лица и предузетника изразито мали (5,9%).

Анализа старосне структуре носилаца газдинстава указује на опште правило да је удео носилаца газдинстава млађих од 35 година у свим регионима најнижи, па тако и у Региону Војводине (4,3%). У Региону Војводине највећи удео имају газдинства чији су носиоци старости 55–64 године. Ипак приметно је да је на простору Војводине значајно веће учешће газдинстава чији су носиоци млађа лица, обзиром да 21,6% газдинстава у овом региону има носиоца који је млађи од 44 године.

Образовне карактеристике менаџера газдинстава указују на малу улогу формалног и систематског образовања и обуке у области пољопривреде. Већина управника газдинстава стекла је своја знања о пољопривреди искључиво праксом (47,9%). Свега 2,4% менаџера газдинства имају завршену вишу школу или пољопривредни факултет.

#### **1.1.11. Структура пољопривредних газдинстава**

Према Попису пољопривреде у АП Војводини (2012.) је регистровано укупно 147.623 пољопривредних газдинстава, што износи 21,2% од укупног броја домаћинстава са територије Покрајине. Учешће власништва правних лица и предузетника у укупном броју пољопривредних газдинстава је у Војводини, у односу на остали део Републике, врло висок и износи 23%. Просечна величина пољопривредног газдинства у Покрајини износи 10,9 ха. Величина коришћеног пољопривредног земљишта у Војводини код 70% пољопривредних газдинстава је испод 5 ха, а код 10% газдинстава је већа од 20 ха.

#### **1.1.12. Производња пољопривредних производа**

Према типу газдинства у Покрајини су најзаступљенија специјализована газдинства за ратарство 40,8%, затим следе мешовита пољопривредна газдинства са комбинацијом биљне и сточарске производње 23,7% и специјализована газдинства за узгој свиња и живине 19%. Поред наведених у мањој мери су заступљена специјализована газдинства за узгој стоке на испашаи, говеда, овце и козе (3,3%), специјализована газдинства за сталне засаде, винову лозу и воће (2,8%), специјализована газдинства за повртарство, цвећарство и остале хортикултуре (1,6%), мешовита газдинства са сточарском производњом (4,8%), мешовита газдинства са биљном производњом (3,3%) и неklasификована газдинства (0,3%).

У Војводини у сетвеној структури су најзаступљивије житарице, а од њих пшеница и кукуруз. Укупна производња пшенице према Републичком заводу за статистику у 2017. години је износила 1.352.214 t, а просечан принос је био 4,71 t/ha. Укупна производња кукуруза у 2017. години је била 2.648.080 t, а просечан принос 4,60 t/ha.

Од индустријског биља најзначајнији усеви су шећерна репа и сунцокрет. Укупна производња шећерне репе према Републичком заводу за статистику у 2017. години је износила 2.434.407 t, а просечан принос је био 46,90 t/ha. Укупна производња сунцокрета у 2017. години је била 499.817 t, а просечан принос 2,49 t/ha. Укупна производња соје према Републичком заводу за статистику у 2017. години је износила 428.514 t, а просечан принос је био 2,13 t/ha.

Војводина располаже одличним условима за развој интегралне и органске производње. Међутим, број пољопривредних произвођача са сертификованим органским производима, као и оних у процесу конверзије, је и даље изузетно мали у односу на потенцијале. Површине под органском производњом се сваке године увећавају и у 2014. години су достигле 5.495 хектара са површинама које су ушле у конверзију. Због тога је неопходна даља подршка и у процесу сертификације и у самој органској производњи због своје специфичности.

#### **1.1.13. Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника**

Традиција задружног организовања на просторима данашње Војводине постоји више од 150 година. Прва земљорадничко-кредитна задруга у Војводини, која је основана 1846. године у Бачком Петровцу, била је трећа задруга у свету.

Земљорадничке задруге на нашим просторима најчешће нису економски јаке организације, али су оне неопходне за мале и средње пољопривредне произвођаче, који без њих не би могли у већини случајева ни заснивати производњу, ни постићи коректне услове реализације и наплате својих производа. Задруге имају велики значај и за прерађиваче, посреднике у промету и крајње потрошаче, који преко њих купују на једном месту количину робе коју би задруга уговарала или куповала са огромним бројем пољопривредних произвођача.

Према подацима Задружног савеза Војводине, на подручју Покрајине тренутно делује укупно 446 земљорадничких задруга и 21 остала задруга. Земљорадничке задруге имају просечно 37 задругара.

Просечан број коопераната је 128, међутим, овај број варира, а варира и по задругама, и зависи од величине насеља, броја задруга у насељеном месту, ефикасности рада задруге и других фактора.

#### **1.1.14. Трансфер знања и информација**

Креирање и трансфер знања представљају веома важне мере у области пољопривреде. Због тога је значај пољопривредних стручних служби огроман када је у питању преношење знања и креирање нових знања у складу са стварним потребама пољопривредних произвођача.

На подручју Покрајине делује Пољопривредна саветодавна служба АП Војводине, коју сачињавају 12 регионалних служби, чија се седишта налазе у: Новом Саду, Вршцу, Бачкој Тополи, Руми, Сомбору, Панчеву, Сенти, Суботици, Врбасу, Зрењанину, Кикинди и Сремској Митровици. У саставу Пољопривредне саветодавне службе АП Војводине се налази и Енолошка станица из Вршца. Наведене службе се финансирају из буџета АП Војводине у циљу преноса знања и информација пољопривредним произвођачима са територије Покрајине.

## 1.2. Врсте (структура) мера и планирани износи

### Табеларни приказ планираних мера и финансијских средстава

**Табела 1.2.1. Мере директних плаћања**

Сходно Закону о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“, бр. 10/2013, 142/2014, 103/2015 и 101/2016), аутономна покрајина не прописује планиране мере директних плаћања.

| Редни број | Назив мере    | Шифра мере | Планирани буџет за меру без пренетих обавеза (у РСД) | Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД) | Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%) | Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД) | Пренете обавезе |
|------------|---------------|------------|------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|-----------------|
| 1.         | /             | -          | -                                                    | -                                                         | -                                                      | -                                                              |                 |
| 2.         | /             | -          | -                                                    | -                                                         | -                                                      | -                                                              |                 |
| 3.         | /             | -          | -                                                    | -                                                         | -                                                      | -                                                              |                 |
| n+1...     |               | -          | -                                                    | -                                                         | -                                                      | -                                                              |                 |
|            | <b>УКУПНО</b> | -          | -                                                    | -                                                         |                                                        |                                                                |                 |

**Табела 1.2.2. Мере кредитне подршке**

| Редни број | Назив мере    | Шифра мере | Планирани буџет за меру без пренетих обавеза (у РСД) | Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД) | Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%) | Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД) | Пренете обавезе |
|------------|---------------|------------|------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|-----------------|
| 1.         | /             | -          | -                                                    | -                                                         | -                                                      | -                                                              |                 |
| 2.         | /             | -          | -                                                    | -                                                         | -                                                      | -                                                              |                 |
| 3.         | /             | -          | -                                                    | -                                                         | -                                                      | -                                                              |                 |
| n+1...     |               | -          | -                                                    | -                                                         | -                                                      | -                                                              |                 |
|            | <b>УКУПНО</b> | -          | -                                                    | -                                                         |                                                        |                                                                |                 |

**Табела 1.2.3. Мере руралног развоја**

У табели су наведене мере политике руралног развоја које ће се суфинансирати у 2019. години:

| Редни број | Назив мере                                                | Шифра мере | Планирани буџет за меру без пренетих обавеза (у РСД) | Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%) | Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД) | Пренете обавезе |
|------------|-----------------------------------------------------------|------------|------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|-----------------|
| 1.         | Инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава | 101        | 235.000.000,00                                       | до 80                                                  | 5.000.000,00                                                   |                 |
| 2.         | Органска производња                                       | 201.3      | 10.000.000,00                                        | до 80                                                  | 1.000.000,00                                                   |                 |

|    |                                                                                                                                                                                                                                    |          |                       |        |              |              |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|-----------------------|--------|--------------|--------------|
| 3. | Подршка младима у руралним подручјима                                                                                                                                                                                              | 303      | 250.000.000,00        | до 100 | 2.500.000,00 |              |
| 4. | Економске активности у циљу подизања конкурентности у смислу додавања вредности кроз прераду као и увођење и сертификацију система квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла на газдинствима | 304      | 76.000.000,00         | до 80  | 5.000.000,00 | 5.251.366,80 |
| 5. | Подршка малим пиварама                                                                                                                                                                                                             | 601      | 20.000.000,00         | до 80  | 5.000.000,00 |              |
|    | <b>УКУПНО</b>                                                                                                                                                                                                                      | <b>-</b> | <b>591.000.000,00</b> |        |              |              |

Део средстава, у износу од **5.251.366,80 динара**, предвиђен је за спровођење нереализованог дела Инвестиције за прераду и маркетинг пољопривредних и прехранбених производа и производа рибарства Сектор месо из "Покрајинске скупштинске одлуке о програму мера подршке за спровођење пољопривредне политике за развој села на територији АП Војводине у 2017. години", ("Службени лист АПВ", број: 69/16 и 29/17).

**Табела 1.2.4. Посебни подстицаји**

У табели су наведене мере посебних подстицаја који ће се суфинансирати у 2019. години:

| Редни број | Назив мере                                                            | Шифра мере | Планирани буџет за меру без пренетих обавеза (у РСД) | Износ подстицаја по кориснику (%)<br>(нпр. 30%, 50%, 80%) | Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД) | Пренете обавезе |
|------------|-----------------------------------------------------------------------|------------|------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|-----------------|
| 1.         | Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју | 402        | 25.000.000,00                                        | до 100                                                    | 1.500.000,00                                                   |                 |
|            | <b>УКУПНО</b>                                                         | <b>-</b>   | <b>25.000.000,00</b>                                 |                                                           |                                                                |                 |

**Табела 1.2.5. Мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, мера кредитне подршке, мера руралног развоја и посебних подстицаја**

| Редни број | Назив мере | Шифра мере | Планирани буџет за меру без пренетих обавеза (у РСД) | Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД) | Износ подстицаја по кориснику (%)<br>(нпр. 30%, 50%, 80%) | Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД) | Пренете обавезе |
|------------|------------|------------|------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|-----------------|
| 1.         | /          | -          | -                                                    | -                                                         | -                                                         | -                                                              |                 |

|        |               |   |   |   |   |   |  |
|--------|---------------|---|---|---|---|---|--|
| 2.     | /             | - | - | - | - | - |  |
| 3.     | /             | - | - | - | - | - |  |
| n+1... |               | - | - | - | - | - |  |
|        | <b>УКУПНО</b> | - | - | - |   |   |  |

**Табела 1.2.6. Табеларни приказ планираних финансијских средстава**

| Буџет                                                                                                                                               | Вредност у РСД |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| Укупан износ средстава из буџета АП/ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја | 621.251.366,80 |
| Планирана средства за директна плаћања                                                                                                              | /              |
| Планирана средства за кредитну подршку                                                                                                              | /              |
| Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја                                                                                            | 591.000.000,00 |
| Планирана средства за посебне подстицаје                                                                                                            | 25.000.000,00  |
| Планирана средства за мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања и у оквиру мера руралног развоја                                    | /              |
| Преузете обавезе из 2018. године                                                                                                                    | 5.251.366,80   |

### 1.3. Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике

Спровођење мера подршке пољопривредне политике за развој села на територији АП Војводине посебно је важно јер су инвестиције у руралну економију и руралне заједнице од виталног значаја за повећање квалитета живота у руралним подручјима.

Пољопривреда је преовлађујућа делатност у већини руралних области, коју карактеришу мања пољопривредна газдинства, ниска стопа продуктивности и низак приход по газдинству. Велики број газдинстава производи само за своје потребе и има мале вишкове које може пласирати на тржиште; стопа незапослености: висока (21%) и одржава проблем недостатка прилика за запошљавање; капацитети пољопривредно-прехранбеног сектора повезани са пољопривредном (индустрија инпута, гране прерађивачке индустрије и трговине) су драстично опали током деведесетих година.

Циљна група Програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике за развој села на територији АП Војводине у 2019. години су, пре свега, мала и средња пољопривредна газдинства, чији су носиоци млади и жене.

Акценат је, пре свега, на мерама којима се утиче на подизање друштвене и економске виталности руралних подручја кроз подршку младима и задржавању младих на селу. Поред тога техничко-технолошке опремљеност ових газдинстава је на ниском нивоу те су неопходна улагања у подизање њихове конкурентности, како би опстала на тржишту.

Један од циљева Програма је побољшање економског положаја и статуса жена које живе у сеоским подручјима и чине једну од најрањивијих група, због постојања неједнакости између жена у граду и жена на селу у у нашој земљи у погледу животног стандарда и запослености, поготово старијих жена. Жене на селу немају једнак приступ имовини услед традиционалних и друштвених образаца који фаворизују мушкарце као носиоце имовинских права.

Поред тога, програмским активностима ће се утицати на подршку органској производњи, која је велика развојна шанса, како за целокупну пољопривреду, тако и за развој малих газдинстава, затим унапређење система и капацитета у области безбедности и квалитета хране.

### 1.4. Информисање корисника о могућностима које пружа Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја

Информисање потенцијалних корисника о мерама које су дефинисане Програмом ће се вршити путем јавних трибина и предавања, дневних новина, пољопривредних стручних служби са подручја покрајине и веб сајта Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство.

Потенцијални корисници на овај начин добијају информације о врстама инвестиција, процентуални износ подстицаја, максималан и минималан износ подстицаја по кориснику, временским роковима, начинима подношења пријава и друго.

### **1.5. Мониторинг и евалуација**

Бесповратна средства исплаћују се након реализације инвестиције, и извршене контроле од стране Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство.

У мониторинг пројекта су укључени саветодавци Пољопривредне саветодавне службе АПВ. На захтев Секретаријата, саветодавци излазе на терен и бележе реализацију инвестиција путем GPS уређаја. На тај начин се тачно у времену и простору бележе фазе реализације инвестиција. Сваки Сектор Секретаријата укрштањем података добијених у пријавном обрасцу корисника средстава и података добијених од стране саветодаваца врши евалуацију и праћење реализације инвестиција на основу посебних индикатора.

Корисник средстава је у обавези да инвестицију не отуђи најмање пет година од дана исплате средстава и даје је другом лицу на употребу, да сву документацију која се односи на инвестицију чува најмање пет година од дана исплате средстава, а Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство има право да врши увид у реализацију инвестиције.

## **II ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА**

### **2.Опис мера**

#### **2.1. Назив мере: Инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава Шифра мере: 101**

##### **2.1.1. Образложење**

##### **Сектор: Млеко**

Смањење производње млека у Војводини је највеће у поређењу са Србијом, регионом и ЕУ. Производња млека је од 2001. године била у благом порасту и то до 2006., од када поново се бележи пад производње. Укупно смањење производње праћено је повећањем производње у специјализованим породичним или компанијским фармама и у складу са специјализацијом производње војвођанских произвођача.

Производња млека у Војводини је подељена између оних који производе за своје потребе и специјализованих фарми. Специјализоване фарме су или на породичним газдинствима или су власништво великих компанија. Велики и средњи произвођачи у Војводини у највећем броју случајева су конкурентни или имају потенцијал да буду конкурентни. Мали произвођачи млека, који производе за сопствене потребе, на екстензиван начин имају релативно ниску цену коштања и не зависе од тржишних кретања услед затворене производње.

У Сектору млеко је неопходно извршити побољшање квалитета млека и расног састава сточног фонда. Такође је неопходно побољшати услове држања говеда, у смислу набавке нове опреме за фарме.

##### **Сектор: Месо**

Производња меса је неоспорно у кризи у Војводини и то већ дужи временски период. Забрињавајуће је брзо опадање удела сточарске производње, нарочито у годинама када је Србија конкурентна са ценом кукуруза и када би требало да има конкурентнију производњу сточне хране. Карактеристичан тренд, који се уочава у производњи меса у Војводини, је да се број произвођача константно смањује, значајно брже него што се смањује производња, што указује на повећање конкурентности оних који остају да се баве производњом. Поред тога, у производњи меса постоји веома изражена вертикална интеграција, где велики трговински ланци имају производњу сточне хране, свиња и говеда, прераду и продају, чиме малим произвођачима сужавају простор за продају и усмеравају их на неформалне канале. С друге стране, мали произвођачи меса, који производе за сопствене потребе, на екстензиван начин имају релативно ниску цену коштања и не зависе од тржишних кретања услед затворене производње.

Производни ланац, са аспекта здравствене сигурности у производњи је неадекватан за стандарде ЕУ, првенствено услед неиспуњавања системске контроле здравствене безбедности хране, хигијенских и еколошких стандарда. Мали произвођачи су далеко од већине стандарда ЕУ везаних за здравствену безбедност и добробит животиња. Веома мали број клиника испуњава услове за извоз меса на велика тржишта – ЕУ, арапских земаља и САД. Сектор очекују значајне реформе које се тренутно не дешавају, а требало би, уколико Србија тежи ЕУ. У Сектору месо неопходно је побољшање квалитета меса, расног састава сточног фонда, услова држања товних грла, у смислу набавке нове опреме за фарме.

### **Сектор: Воће, грозђе, поврће (укључујући печурке)**

Данас је Војводина водећи воћарски регион Србије по површинама под савременим засадама воћа и произвођачима који су конкурентни и на европском нивоу. Основни тренд у производњи воћа је повећање броја тржишно оријентисаних произвођача који се професионално баве производњом воћа. Мали произвођачи који нису вертикално интегрисани не утичу значајно на тржиште воћа у Војводини. Интензивна воћарска производња доминира у Срему који је постао водећи воћарски регион у Војводини, а затим и Суботичка пешчара, околина Новог Сада и Јужни Банат. Доминантну производњу јабуке у Војводини последњих година све више прати диверзификација производње – интензификација гајења шљиве, брескве те све више савремених засада трешње и вишње.

Иако је очигледан напредак који се тиче промене сортимента и одређених сегмената технологије (заштита воћа) који је пре свега начињен због конкуренције која последњих година постоји у понуди садног материјала и заштитних средстава, очигледно је непознавање и незнање других важних сегмената производње, пре свега исхране воћака, али и савремене помотехнике.

У сектору воћа и поврћа у Војводини евидентан је недостатак опреме за калибрирање и паковање која би капацитетом и квалитетом задовољила стандарде продаје које све више захтева и руско тржиште. Посебан проблем представља чињеница што се прерађивачки капацитети не снабдевају довољно високо квалитетним сировинама. Мали произвођачи не стварају довољно профита због високих трошкова производње и веома малих могућности да утичу на цене у ланцу производње. Као последица тога, они не могу довољно да инвестирају и повећају своју конкурентност, што резултира падом у квалитету производа и проблемима у преради.

У Сектору воће, грозђе, поврће неопходно је, пре свега, омогућити пољопривредним произвођачима изградњу складишних капацитета, чиме би се утицало на продужење понуде домаћег воћа и поврћа. Како се последњих година повећавају површине под вишегодишњим засадама неопходна је набавка пољопривредне механизације у овом сектору, пре свега воћарско-виноградарских трактора, риголера, подривача, машина за бербу и друго. Такође је неопходна помоћ у набавци опреме за паковање, прање, полирање, калибрирање, ради продаје домаћих пољопривредних производа на тржишту ЕУ и Русије.

### **Сектор: Остали усеви**

У Војводини у сетвеној структури су најзаступљеније житарице, а од њих пшеница и кукуруз. Од индустријског биља најзначајнији усеви су шећерна репа и сунцокрет. Производња житарица представља један од најдоминантнијих сегмената пољопривредне производње широм Европе и у Војводини, и има дугу традицију на овим просторима. У последњих неколико година у Војводини, приметан је тренд повећања производње житарица, и то захваљујући кукурузу, док је код пшенице и јечма присутна стагнација и пад производње.

Приметан је пораст површина под зачинским и ароматичним биљем, нарочито после 2000. године. Не постоје поуздани подаци о површинама под појединим врстама зачинског биљем, јер Републички завод за статистику објављује збирни податак о засејаним површинама под зачинским и ароматичним биљем. У периоду између 2001-2006. године површине под зачинским и ароматичним биљем су осцилирале у распону од 1.200-1.800 хектара. Узгајање овог биља се везује јужни Банат.

У Сектору остали усеви, средства из покрајинског буџета ће у великој мери ће бити инвестирана у набавку нових машина за примарну и допунску обраду земљишта, ђубрење земљишта, сетву, садњу, заштиту биља, убирање усева, транспорт и опреме за наводњавање.

### **Сектор: Пчеларство**

Према резултатима пописа пољопривреде из 2012.године, на територији АП Војводине се налази 124.786 пчелињих друштава. Претпоставља се да има између 3.500 и 4.000 пчелара и њихов број је у порасту, као и број пчелињих друштава. Производња меда, као једног од главних производа пчеларства је на скромних 17-20 kg по пчелињем друштву. Процењује се да садашњи годишњи ниво производње меда у Војводини износи око 1,1 милион kg, воска 150.000 kg, поленовог праха 13.000 kg и око 1.000 kg прополиса.

Војводина нема само могућности, него има и реалну потребу за повећањем производње у пчеларству, с обзиром да је 70% њене површине под обрадивим земљиштем, а свега 6,8% под шумама. Овакав однос обрадивих и шумских површина указује на присуство веома малог броја природних опрашивача биљака те је медоносна пчела главни опрашивач.

У садашњим условима, углавном самоиницијативно, формирано је око 50 пчеларских друштава обједињених у Савез пчеларских организација Војводине, који је члан Савеза пчеларских организација Србије. У 50 пчеларских друштава Војводине учлањено је свега око 1.200 пчелара са око 295.000 обележених кошница.

Полазећи од чињеница да Војводина има оптималне услове за развој огромног броја једногодишњих и вишегодишњих биљака, као основног предуслова за масовни живот пчела, намеће се обавеза да овај природни ресурс у будућности треба максимално користити.

Овај огромни економски потенцијал Војводине минимално је искоришћен, па захтева инвестирање у целокупан ланац производње меда и пчелињих производа у циљу бољег искоришћења природног богатства. Подршком инвестирању у пчеларство и прераду пчелињих производа унапређује се економски положај и конкурентност пољопривредних газдинстава на тржишту.

#### **2.1.2. Циљеви мере**

- Стабилност дохотка пољопривредних газдинстава;
- Повећање производње, побољшање продуктивности и квалитета производа, смањење трошкова производње;
- Унапређење техничко-технолошке опремљености;
- Одрживо управљања ресурсима и заштите животне средине;
- Раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта;
- Усклађивање са правилима Уније, њеним стандардима, политикама и праксама.

#### **2.1.3. Веза са мерама Националног програма за рурални развој Републике Србије (НПРР)**

Мера је усклађена са Националним програмом руралног развоја од 2018. до 2020. (НПРР) („Службени гласник РС“ број: 60/2018)

#### **2.1.4. Крајњи корисници**

Крајњи корисници су правна и физичка лица, предузетници, регистровани у Регистру пољопривредних газдинстава у складу са Законом о пољопривреди и руралном развоју.

#### **2.1.5. Економска одрживост**

Подносилац захтева није у обавези да докаже кроз бизнис план економску одрживост пројекта.

#### **2.1.6. Општи критеријуми за кориснике**

- Подносилац пријаве мора бити уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава и да се налази у активном статусу;
- Подносилац пријаве мора имати пребивалиште на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине, односно подносиоци пријаве правна лица морају имати седиште на територији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине, с тим што и место реализације инвестиције мора бити на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине;
- У случају када подносилац пријаве није власник катастарских парцела и објекта који су предмет инвестиције за коју се подноси захтев, неопходно је да на њима има право закупа, односно коришћења на основу уговора закљученог са закуподавцем физичким лицем или министарством надлежним за послове пољопривреде на период закупа, односно коришћења од најмање пет година почев од календарске године за коју се подноси захтев за коришћење подстицаја;
- Подносилац пријаве мора регулисати обавезе по решењима о накнадама за одводњавање/наводњавање закључно са 2018. годином;

- Подносилац пријаве мора регулисати доспеле пореске обавезе од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе, закључно са 2018. годином;
- Подносилац пријаве мора измирити доспеле обавезе по уговорима о закупу пољопривредног земљишта у државној својини за 2018. годину;
- Подносилац пријаве за инвестицију за коју подноси захтев, не сме користи подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације) за исту намену, односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу са посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;
- Подносилац пријаве не сме имати неиспуњених уговорних обавеза према Покрајинском секретаријату за пољопривреду водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Секретаријат), као ни према Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, на основу раније потписаних уговора;
- Подносилац пријаве мора да наменски користи и не отуђи нити да другом лицу на коришћење инвестицију која је предмет захтева у периоду од пет година од дана набавке опреме, машина и механизације, односно изградње објекта;
- Подносилац пријаве - предузетник и правно лице мора бити уписан у регистар привредних субјеката и мора да се налази се у активном статусу;
- Према подносиоцу пријаве - предузетнику и правном лицу не сме бити покренут поступак стечаја и/или ликвидације;
- Подносилац пријаве - предузетник и правно лице мора бити разврстано у микро и мало правно лице, у складу са законом којим се уређује рачуноводство.

#### 2.1.7. Специфични критеријуми

| Назив сектора | Назив инвестиције | Неопходни услов који мора да испуни потенцијални корисник                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------------|-------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| СЕКТОР МЛЕКО  |                   | <p>Пољопривредна газдинства која поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ 1 - 19 млечних крава.</p> <p>Пољопривредно газдинство мора имати потврду за млечне краве издату од надлежне ветеринарске службе.</p> <p>За инвестиције у сектору производње овчјег, односно козијег млека, код приплодних оваца и коза нема специфичних критеријума прихватљивости.</p> <p>У случају када се ради о набавци квалитетних приплодних грла, прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која поседују у свом власништву односно у власништву члана РПГ 3 - 100 квалитетних приплодних грла говеда млечних раса.</p> <p>За инвестиције у сектору производње овчјег односно козјег млека када се ради о набавци квалитетних приплодних оваца и коза, нема специфичних критеријума прихватљивости.</p> |

|                                                                                |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--------------------------------------------------------------------------------|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| СЕКТОР МЕСО                                                                    |  | <p>Пољопривредна газдинства са мање од 20 грла квалитетних приплодних говеда товних раса или мање од 150 грла приплодних оваца или коза, или мање од 30 приплодних крмача, или мање од 100 товних свиња, или од 1.000 - 3.999 бројлера.</p> <p>У случају када се ради о набавци квалитетних приплодних животиња, прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ: 3-100 грла квалитетних приплодних говеда товних раса, или 10-300 квалитетних приплодних грла оваца/коза, или 5-100 грла квалитетних приплодних крмача, на крају инвестиције.</p> <p>Сектор производње комзумних јаја нема специфичних критеријума прихватљивости.</p> <p>Пољопривредно газдинство мора имати потврду за одговарајућу категорију животиња издату од надлежне ветеринарске службе.</p> |
| СЕКТОР ВОЋЕ, ГРОЖЋЕ, ПОВРЋЕ (УКЉУЧУЈУЋИ ПЕЧУРКЕ)                               |  | <p>Пољопривредна газдинства која имају до 1,99 ха јагодичастог воћа и хмеља; до 4,99 хектара другог воћа; 0,1 – 49,99 хектара цвећа; 0,2 – 99,99 хектара винове лозе.</p> <p>За инвестиције у Подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) производних (са наслоном) и матичних засада воћака, хмеља и винове лозе, прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства са: 0,1 - 49,99 хектара јагодастих врста воћака и хмеља; 0,3 - 99,99 хектара другог воћа; 0,1 – 49,99 ха цвећа; 0,2 – 99,99 хектара винове лозе, на крају инвестиције.</p> <p>Пољопривредна газдинства са капацитетом до 0,49 хектара пластеника или до 2,99 хектара производње поврћа на отвореном простору.</p>                                                                                                                                   |
| СЕКТОР ОСТАЛИ УСЕВИ (житарице, индустријско, ароматично и зачинско биље и др.) |  | <p>Пољопривредна газдинства која имају имају до 49,99 хектара земљишта под осталим усеви.</p> <p>За инвестиције за набавку машина и опреме за наводњавање прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која имају до 99,99 хектара земљишта под осталим усеви.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|                      |  |                                                                                                                                                        |
|----------------------|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| СЕКТОР<br>ПЧЕЛАРСТВО |  | Прихватљиви корисници за набавку кошница, машина и опреме за пчеларство прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која имају 20 - 500 кошница. |
|----------------------|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### 2.1.8. Листа инвестиција у оквиру мере

|              | Шифра<br>мере        | Мера подршке / инвестиција                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--------------|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Мера         | 101                  | Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|              | Шифра<br>инвестиције | Листа потенцијалних инвестиција у оквиру мере                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Сектор млеко | 101.1.1.             | Набавка квалитетних приплодних грла млечних раса: говеда, оваца и коза                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|              | 101.1.2.             | Изградња капацитета за прикупљање, обраду, паковање, складиштење и одлагање чврстог стајњака, полутечног и течног стајњака, укључујући инсталацију опреме                                                                                                                                                                                                                           |
|              | 101.1.3.             | Опрема за мужу, хлађење и чување млека на фарми, укључујући све елементе, материјале и инсталације                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|              | 101.1.4.             | Машине и опрема за руковање и транспорт чврстог, полутечног и течног стајњака (транспортери за стајњак; уређаји за мешање полутечног и течног стајњака; пумпе за пражњење резервоара; сепаратори за полутечни и течни стајњак; машине за пуњење течног стајњака; специјализоване приколице за транспорт чврстог стајњака, укључујући и пратећу опрему за полутечни и течни стајњак) |
|              | 101.1.5.             | Машине и опрема за припрему сточне хране, за храњење и напајање животиња (млинови и блендери/мешалице за припрему сточне хране; опрема и дозатори за концентровану сточну храну; екстрактори; транспортери; микс приколице и дозатори за кабасту сточну храну; хранилице; појилице; балери; омотачи бала и комбајни за сточну храну; косилице; превртачи сена)                      |
|              | 101.1.6.             | Сточне ваге, рампе за утовар и истовар и торови за усмеравање и обуздавање животиња                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|              | 101.1.7.             | Опрема за третман папака                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|              | 101.1.8.             | Опрема за фиксне ограде и електричне ограде за пашњаке/ливаде                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|              | 101.1.9.             | Машине за примарну обраду земљишта                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|              | 101.1.10.            | Машине за допунску обраду земљишта                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|              | 101.1.11.            | Машине за ђубрење земљишта                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|              | 101.1.12.            | Машине за сетву                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|              | 101.1.13.            | Машине за заштиту биља                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|              | 101.1.14.            | Машине за убирање односно скидање усева                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|              | 101.1.15.            | Машине за транспорт                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|              | 101.1.16.            | Набавка остале опреме (ГПС навигација и др.)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|              | 101.1.17.            | Машине и опрема за наводњавање усева                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|                                  |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|----------------------------------|-----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Сектор месо                      | 101.2.1.  | Набавку квалитетних приплодних грла говеда, оваца, коза и свиња које се користе за производњу меса                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|                                  | 101.2.2.  | Изградња објеката за прикупљање, обраду, паковање, складиштење и одлагање чврстог стајњака, полутечног и течног стајњака, укључујући инсталацију опреме                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|                                  | 101.2.3.  | Машине и опрема за руковање и транспорт чврстог, полутечног и течног стајњака (транспортери за стајњак; уређаји за мешање полутечног и течног стајњака; пумпе за пражњење резервоара; сепаратори за полутечни и течни стајњак; машине за пуњење течног стајњака; специјализована опрема за транспорт чврстог стајњака, полутечног и течног стајњака, резервоари за течни стајњак, специјализоване приколице за транспорт чврстог/полутечног/течног стајњака, са одговарајућом опремом), укључујући и пратећу опрему за полутечни и течни стајњак) |
|                                  | 101.2.4.  | Изградња/реконструкција као и опремање објеката за гајење крмача и производњу прасади за тов                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|                                  | 101.2.5.  | Машине и опрема за складиштење и припрему сточне хране, за храњење и појење животиња (млинови и блендери/мешалице за припрему сточне хране; опрема и дозатори за концентровану сточну храну; екстрактори; транспортери; микс приколице и дозатори за кабасту сточну храну; хранилице; појилице; балери; омотачи бала и комбајни за сточну храну; превртачи сена, итд.)                                                                                                                                                                            |
|                                  | 101.2.6.  | Сточне ваге, рампе за утовар и истовар и торови за усмеравање и обуздавање животиња                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|                                  | 101.2.7.  | Опрема за третман папака                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|                                  | 101.2.8.  | Опрема за смештај квочки, специјализовани/посебно опремљени кавези                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|                                  | 101.2.9.  | Опрема за фиксне ограде и електричне ограде за пашњаке/ливаде                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|                                  | 101.2.10. | Машине за примарну обраду земљишта                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|                                  | 101.2.11. | Машине за допунску обраду земљишта                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|                                  | 101.2.12. | Машине за ђубрење земљишта                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|                                  | 101.2.13. | Машине за сетву                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|                                  | 101.2.14. | Машине за заштиту биља                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|                                  | 101.2.15. | Машине за убирање односно скидање усева                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|                                  | 101.2.16. | Машине за транспорт                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|                                  | 101.2.17. | Набавка остале опреме (ГПС навигација и др.)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|                                  | 101.2.18. | Машине и опрема за наводњавање усева                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Сектор производње конзумних јаја | 101.3.1.  | Набавка опреме за живинарске фарме за производњу конзумних јаја                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|                                  | 101.3.2.  | Набавка опреме за сортирање, паковање и чување конзумних јаја                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|                                  | 101.3.3.  | Изградња/реконструкција као и опремање објеката за манипулацију, одлагање и обраду стајњака                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|                                  | 101.3.4.  | Набавка опреме за руковање, сакупљање и коришћење животињског ђубрива; посебна опрема за транспорт ђубрива                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

|                                                                               |           |                                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Сектор воће, грожђе, поврће (укључујући печурке) и цвеће                      | 101.4.1.  | Подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) вишегодишњих засада воћака, хмеља и винове лозе        |
|                                                                               | 101.4.2.  | Подизање и опремање пластеника за производњу поврћа, воћа, цвећа и расадничку производњу                           |
|                                                                               | 101.4.3.  | Подизање, набавка и опремање система противградне заштите у воћњацима и вишегодишњим засадима                      |
|                                                                               | 101.4.4.  | Подизање/набавка жичаних ограда око вишегодишњих засада                                                            |
|                                                                               | 101.4.5.  | Набавка опреме за вештачко опрашивање биљака при производњи у заштићеном простору                                  |
|                                                                               | 101.4.6.  | Набавка опреме и уређаја за додатно осветљење и засењивање биљака при производњи у заштићеном простору             |
|                                                                               | 101.4.7.  | Набавка опреме и уређаја за припрему земљишта и супстрата за гајење биљака при производњи у заштићеном простору    |
|                                                                               | 101.4.8.  | Набавка опреме и уређаја за сетву, садњу и мулчирање (са фолијом)                                                  |
|                                                                               | 101.4.9.  | Набавка опреме и уређаја за системе за хидропоничну производњу при производњи у заштићеном простору                |
|                                                                               | 101.4.10. | Набавка опреме и уређаја за заштиту биља и стерилизацију земљишта и супстрата при производњи у заштићеном простору |
|                                                                               | 101.4.11. | Набавка опреме за обогаћивање угљен-диоксидом (ткз. ђубрење угљен диоксидом при производњи у заштићеном простору)  |
|                                                                               | 101.4.12. | Набавка бокс палета за транспорт и складиштење производа                                                           |
|                                                                               | 101.4.13. | Набавка опреме-линија за чишћење и прање производа                                                                 |
|                                                                               | 101.4.14. | Набавка опреме-линија за бербу, сортирање и калибрирање производа                                                  |
|                                                                               | 101.4.15. | Набавка опреме-линија за паковање и обележавање производа                                                          |
|                                                                               | 101.4.16. | Набавка опреме за резивање, дробљење, сечење и уклањање остатака након резидбе воћних врста                        |
|                                                                               | 101.4.17. | Опрема за вентилацију и опрема за принудну вентилацију                                                             |
|                                                                               | 101.4.18. | Опрема/механизација за заштиту од мраза                                                                            |
|                                                                               | 101.4.19. | Машине за примарну обраду земљишта                                                                                 |
|                                                                               | 101.4.20. | Машине за допунску обраду земљишта                                                                                 |
|                                                                               | 101.4.21. | Машине за ђубрење земљишта                                                                                         |
|                                                                               | 101.4.22. | Машине за сетву                                                                                                    |
|                                                                               | 101.4.23. | Машине за садњу                                                                                                    |
|                                                                               | 101.4.24. | Машине за заштиту биља                                                                                             |
|                                                                               | 101.4.25. | Машине за убирање односно скидање усева                                                                            |
|                                                                               | 101.4.26. | Машине за транспорт                                                                                                |
|                                                                               | 101.4.27. | Набавка остале опреме (ГПС навигација и др.)                                                                       |
|                                                                               | 101.4.28. | Машине, уређаји и опрема за наводњавање усева                                                                      |
| Сектор остали усеви (житарице, индустријско, ароматично и зачинско биље и др) | 101.5.1.  | Машине за примарну обраду земљишта                                                                                 |
|                                                                               | 101.5.2.  | Машине за допунску обраду земљишта                                                                                 |
|                                                                               | 101.5.3.  | Машине за ђубрење земљишта                                                                                         |
|                                                                               | 101.5.4.  | Машине за сетву                                                                                                    |
|                                                                               | 101.5.5.  | Машине за садњу                                                                                                    |

|                   |           |                                                           |
|-------------------|-----------|-----------------------------------------------------------|
|                   | 101.5.6.  | Машине за заштиту биља                                    |
|                   | 101.5.7.  | Машине за убирање односно скидање усева                   |
|                   | 101.5.8.  | Машине за транспорт                                       |
|                   | 101.5.9.  | Набавка остале опреме (ГПС навигација и др.)              |
|                   | 101.5.10. | Машине и опрема за наводњавање усева                      |
| Сектор пчеларство | 101.6.1.  | Набавка нових пчелињих друштава                           |
|                   | 101.6.2.  | Набавка опреме за пчеларство                              |
|                   | 101.6.3.  | Набавка возила и приколица за транспорт пчелињих друштава |

Укупан износ средстава намењен за суфинансирање мере 101 Инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава износи **235.000.000,00 динара**.

## 2.1.9. Критеријуми селекције

Критеријуми селекције ће бити дефинисани правилником о спровођењу ове мере.

## 2.1.10. Интензитет помоћи

Интензитет помоћи износи до 80% укупних прихватљивих трошкова без ПДВ-а.

**Минимални и максимални** износ повраћаја средстава по секторима је следећи:

*За сектор млека и меса:*

*мин. 25.000 динара, макс. 5.000.000 динара*

*За сектор воће, поврће и грозђе (укључујући печурке):*

*мин. 50.000 динара, макс. 5.000.000 динара;*

*За сектор остали усеви:*

*мин. 50.000 динара, макс. 5.000.000 динара.*

*За сектор пчеларство:*

*мин. 50.000 динара макс. 500.000 динара.*

## 2.1.11. Индикатори/показатељи

| Редни број | Назив показатеља                                                                      |
|------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| 1          | Укупан број подржаних пројеката                                                       |
| 2          | Укупан број подржаних пројеката из Сектора месо и млеко                               |
| 3          | Укупан број подржаних пројеката из Сектора воће, грозђе и поврће (укључујући печурке) |
| 4          | Укупан број подржаних пројеката из Сектора остали усеви                               |
| 5          | Број подржаних газдинстава за опрему за објекте за смештај животиња                   |

## 2.1.12. Административна процедура

Покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство доноси Правилник и расписује конкурс за доделу средстава на основу којих су регулисани услови за учешће на конкурс, критеријуми, систем бодовања и друга питања од значаја за реализацију ове мере. Такође, покрајински секретар образује Комисију која је задужена за разматрање пристиглих пријава, формирање бодовне листе и сачињавање записника са предлогом одлуке о додели средстава. Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство.

## **2.2. Назив мере: Органска производња**

### **Шифра мере: 201.3.**

#### **2.2.1. Образложење**

АП Војводина има велики потенцијал за развој органске производње, како биљне тако и животињске. Ови потенцијали се огледају кроз повољне едафске факторе (физичка и хемијска својства земљишта) и повољним климатским условима. Такође, велики потенцијал лежи у неискоришћеним заштићеним природним добрима у којима је у оквиру другог и трећег степена заштите дозвољена пољопривредна производња, што је идеално да се кроз скраћени поступак уђе у органску производњу.

Уситњена пољопривредна газдинстава (8,4 хектара према попису из 2012.) која обављају пољопривредну производњу на традиционалан начин, немају могућност инвестирања у савремену механизацију и губе тржишну трку са великим системима која оптимизују трошкове производње. Органска производња је велика шанса за породична газдинства где се без употребе синтетичких пестицида и минералних ђубрива органска производња одвија уз много већу употребу радне снаге.

Површине под органском се сваке године увећавају и у 2014. години су достигле 5.495 хектара са површинама које су ушле у конверзију. Због тога је неопходна даља подршка и у процесу сертификације и у самој органској производњи због своје специфичности.

Производња здравствено безбедне хране је приоритет аграрне политике Европске Уније и због тога велика развојна шанса АП Војводине за целокупну пољопривреду и развој малих газдинстава.

#### **2.2.2. Циљеви мере**

- Одрживо управљање ресурсима и заштита животне средине;
- Заштита вода и земљишта од негативних утицаја пољопривреде;
- Већа примена пољопривредних пракси (агротехнике и технологије) повољних по животну средину;
- Унапређење органске производње, система контроле, сертификације и надзора у органској производњи;
- Очување биолошке разноврсности.

#### **2.2.3. Веза са мерама Националног програма за рурални развој Републике Србије (НПРР)**

Мера је усклађена са Националним програмом руралног развоја од 2018. до 2020. (НПРР) („Службени гласник РС“ број: 60/2018)

#### **2.2.4. Крајњи корисници**

Крајњи корисници су правна и физичка лица, предузетници, регистровани у Регистру пољопривредних газдинстава у складу са Законом о пољопривреди и руралном развоју.

#### **2.2.5. Економска одрживост**

Подносилац захтева није у обавези да докаже економску одрживост пројекта.

#### **2.2.6. Општи критеријуми за кориснике**

- Подносилац пријаве мора имати пребивалиште на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине, односно подносиоци пријаве правна лица морају имати седиште на територији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине, с тим што и место реализације инвестиције мора бити на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине;
- Подносилац пријаве мора регулисати обавезе по решењима о накнадама за одводњавање/наводњавање закључно са 2018. годином;

- Подносилац пријаве мора регулисати доспеле пореске обавезе од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе, закључно са 2018. годином;
- Подносилац пријаве мора измирити доспеле обавезе по уговорима о закупу пољопривредног земљишта у државној својини за 2018. годину;
- Подносилац пријаве за инвестицију за коју подноси захтев, не сме користи подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације) за исту намену, односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу са посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;
- Подносилац пријаве не сме имати неиспуњених уговорних обавеза према Покрајинском секретаријату за пољопривреду водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Секретаријат), као ни према Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, на основу раније потписаних уговора;
- Подносилац пријаве - предузетник и правно лице мора бити уписан у регистар привредних субјеката и мора да се налази се у активном статусу;
- Према подносиоцу пријаве - предузетнику и правном лицу не сме бити покренут поступак стечаја и/или ликвидације;
- Подносилац пријаве - предузетник и правно лице мора бити разврстано у микро и мало правно лице, у складу са законом којим се уређује рачуноводство.

#### 2.2.7. Специфични критеријуми

- Произвођачи чија је производња у периоду конверзије,
- Произвођачи којима је завршен период конверзије и налазе се у поступку издавања сертификата,
- Произвођачи који имају сертифицивану биљну или сточарску производњу (укључујући аквакултуру и пчеларство).

#### 2.2.8. Листа инвестиција у оквиру мере

| Шифра инвестиције | Назив инвестиције                                                                                    |
|-------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 201.3.1.          | Садни и семенски материјал дозвољен за употребу у органској производњи                               |
| 201.3.2.          | Контрола и сертификација                                                                             |
| 201.3.3.          | Друге инвестиције које се односе на органску производњу а део су свих осталих мера руралног развоја  |
| 201.3.4.          | Друге инвестиције које се односе на органску производњу, а део су свих осталих мера руралног развоја |

Укупан износ средстава намењен за суфинансирање мере 201.3. Органска производња износи **10.000.000,00 динара**.

#### 2.2.9. Критеријуми селекције

Критеријуми селекције ће бити дефинисани правилником о спровођењу ове мере.

#### 2.2.10. Интензитет помоћи

Интензитет помоћи износи до 80% трошкова пројекта без ПДВ-а  
Максималан износ 1.000.000 динара.

#### 2.2.11. Индикатори/показатељи

| Редни број | Показатељи                                                                               |
|------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1          | Површина под органском производњом (ha)                                                  |
| 2          | Број пољопривредних газдинстава која су остварила подстицај за органску биљну производњу |

#### 2.2.12. Административна процедура

Покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство доноси Правилник и расписује конкурс за доделу средстава на основу којих су регулисани услови за учешће на конкурс, критеријуми, систем бодовања и друга питања од значаја за реализацију ове мере. Такође, покрајински секретар образује Комисију која је задужена за разматрање пристиглих пријава, формирање бодовне листе и сачињавање записника са предлогом одлуке о додели средстава. Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство.

## **2.3. Назив мере: Подршка младима у руралним подручјима**

### **Шифра мере: 303**

#### **2.3.1. Образложење**

Сеоско становништво у Војводини константно бележи тренд депопулације. Према последњем попису становништва просечна старост сеоског становништва у Војводини износи 42,3 године, док младо сеоско становништво чини свега 1/5 укупног становништва. Демографска обнова руралних подручја АП Војводине је веома важна ради подстицања останка младих у руралним подручјима односно њиховог повратка из градова. Стога је неопходно осигурати услове за рад и живот на селу. Приоритет је да се подржи нова генерација младих пољопривредних произвођача, кроз савладавање специфичних изазова са којима се суочавају млади људи када закораче у сектор пољопривреде, који ће их мотивисати да остану да живе и раде на селу, стварајући себи и својим породицама нова радна места. Све то уједно чини и жељени одрживи развој и укупно повећање друштвене и економске виталности руралних подручја.

#### **2.3.2. Циљеви мере**

- Демографска обнова руралних подручја АП Војводине;
- Упошљавање младог сеоског становништва;
- Повећање друштвене и економске виталности руралних подручја.

#### **2.3.3. Веза са мерама Националног програма за рурални развој Републике Србије (НПРР)**

Мера је усклађена са Националним програмом руралног развоја од 2018. до 2020. (НПРР) („Службени гласник РС“ број: 60/2018)

#### **2.3.4. Крајњи корисници**

Крајњи корисници су физичка лица и предузетници старији од 18 година који у моменту подношења захтева не смеју имати више од 40 година, правна лица у којима је одговорно лице старије од 18 година и не сме имати више од 40 година, који су уписани у Регистар пољопривредних газдинстава као носиоци пољопривредног газдинства након 01.01.2019. године или ће бити уписани до момента потписивања уговора.

#### **2.3.5. Економска одрживост**

Подносилац захтева је у обавези да докаже економску одрживост пројекта, кроз бизнис план.

#### **2.3.6. Општи критеријуми за кориснике**

- Подносилац пријаве мора бити уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава или ће бити уписан до момента потписивања уговора;
- Подносилац пријаве (физичко лице) мора имати пребивалиште на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине, и место реализације инвестиције мора бити на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине;
- Подносилац пријаве (предузетник и правно лице) мора имати седиште на територији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине, и место реализације инвестиције мора бити на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине;
- У случају када подносилац пријаве није власник катастарских парцела и објекта који су предмет инвестиције за коју се подноси захтев, неопходно је да на њима има право закупа, односно коришћења на основу уговора закљученог са закуподавцем физичким лицем или министарством надлежним за послове пољопривреде на период закупа, односно коришћења од најмање пет година почев од календарске године за коју се подноси захтев за коришћење подстицаја;

- Подносилац пријаве мора регулисати обавезе по решењима о накнадама за одводњавање/наводњавање закључно са 2018. годином;
- Подносилац пријаве мора регулисати доспеле пореске обавезе од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе, закључно са 2018. годином;
- Подносилац пријаве за инвестицију за коју подноси захтев, не сме користи подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације) за исту намену, односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу са посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;
- Подносилац пријаве не сме имати неиспуњених уговорних обавеза према Покрајинском секретаријату за пољопривреду водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Секретаријат), као ни према Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, на основу раније потписаних уговора;
- Подносилац пријаве мора да наменски користи и не отуђи нити да другом лицу на коришћење инвестицију која је предмет захтева у периоду од пет година од дана набавке опреме, машина и механизације, и у периоду од годину дана од дана набавке квалитетних приплодних грла;
- Подносилац пријаве не сме започети реализацију инвестиције пре потписивања уговора са Секретаријатом.

### 2.3.7. Специфични критеријуми

#### **Инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава**

Прихватљиви корисници у **Сектору млека** су:

- Пољопривредна газдинства која поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ 1 - 19 млечних крава.
- У случају када се ради о набавци квалитетних приплодних грла, прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ 3-99 квалитетних приплодних грла говеда млечних раса, 10-299 приплодних грла оваца и коза, на крају инвестиције.
- Пољопривредно газдинство мора имати потврду за млечне краве издату од надлежне ветеринарске службе.

Прихватљиви корисници у **Сектору меса** су:

- Пољопривредна газдинства са до 19 грла квалитетних приплодних говеда товних раса или мање од 150 грла приплодних оваца или коза, или до 29 приплодних крмача, или до 99 товних свиња, или од 1.000 - 3.999 бројлера.
- У случају када се ради о набавци квалитетних приплодних животиња, прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ: 3-99 грла квалитетних приплодних говеда товних раса, или 10-299 квалитетних приплодних грла оваца/коза, или 5-99 грла квалитетних приплодних крмача, на крају инвестиције.
- Пољопривредно газдинство мора имати потврду за одговарајућу категорију животиња издату од надлежне ветеринарске службе.
- Сектор производње комзумних јаја нема специфичних критеријума прихватљивости.

Прихватљиви корисници у **Сектору воће** су:

- Пољопривредна газдинства која имају до 1,99 хектара јагодичастог воћа и хмеља; до 4,99 хектара другог воћа; 0,1 – 49 хектара цвећа; 0,2 – 99 хектара винове лозе.
- За инвестиције у Подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) производних (са наслоном) и матичних засада воћака, хмеља и винове лозе, прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства са: 0,1- 49 хектара јагодастих врста воћака и хмеља; 0,3- 99 хектара другог воћа; 0,1 – 49 хектара цвећа; 0,2 – 99 хектара винове лозе, на крају инвестиције.

Прихватљиви корисници у **Сектору поврће** су:

- Пољопривредна газдинства са капацитетом до 0,49 хектара пластеника до 2,99 хектара производње поврћа на отвореном простору.

Прихватљиви корисници у **Сектору остали усеви (житарице, уљарице, шећерна репа)** су:

- Пољопривредна газдинства која имају до 49,99 хектара земљишта под осталим усеви.
- За инвестиције за набавку машина и опреме за наводњавање прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која имају до 99,99 хектара земљишта под осталим усеви.

Прихватљиви корисници у **Сектору пчеларства** су:

- Прихватљиви корисници за набавку кошница, машина и опреме за пчеларство прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која имају 20-500 кошница.

#### **Подршка преради на газдинству**

Прихватљиви корисници у **Сектору млека** су:

- пољопривредна газдинства која недељно прераде максимално 5000 литара сировог млека односно годишње максимално 250.000 литара;
- пољопривредна газдинства морају имати одобрен објекат у складу са Правилником о малим количинама примарних производа које служе за снабдевање потрошача, подручју за обављање тих делатности као и одступања која се односе на мале субјекте у пословању храном животињског порекла“ („Службени гласник РС”, број 111/17).

Прихватљиви корисници у **Сектору меса** су:

- пољопривредна газдинства која недељно прераде максимум 2.000 килограма, односно годишње максимално 100.000 килограма производа од меса;
- пољопривредна газдинства морају имати одобрен објекат у складу са Правилником о малим количинама примарних производа које служе за снабдевање потрошача, подручју за обављање тих делатности као и одступања која се односе на мале субјекте у пословању храном животињског порекла“ („Службени гласник РС”, број 111/17).

#### **2.3.8. Листа инвестиција у оквиру мере**

| Шифра инвестиције | Назив инвестиције                                                                                       |
|-------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 303.1.            | Почетна помоћ за покретање пословања за младе пољопривреднике и развој малих пољопривредних газдинстава |

Укупан износ средстава намењен за суфинансирање мере 303. Подршка младима у руралним подручјима износи **250.000.000,00 динара**.

#### **2.3.9. Критеријуми селекције**

Критеријуми селекције ће бити дефинисани правилником о спровођењу ове мере.

#### **2.3.10. Интензитет помоћи**

Интензитет помоћи износи до 100% укупних прихватљивих трошкова без ПДВ-а.

Минимални и максимални износ повраћаја средстава је следећи:

мин. 500.000 динара, макс. 2.500.000 динара.

### 2.3.11. Индикатори/показатељи

| Редни број | Показатељи                      |
|------------|---------------------------------|
| 1          | Укупан број подржаних пројеката |

### 2.3.12. Административна процедура

Покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство доноси Правилник и расписује конкурс за доделу средстава на основу којих су регулисани услови за учешће на конкурс, критиријуми, систем бодовања и друга питања од значаја за реализацију ове мере. Такође, покрајински секретар образује Комисију која је задужена за разматрање пристиглих пријава, формирање бодовне листе и сачињавање записника са предлогом одлуке о додели средстава. Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство.

## **2.4. Назив мере: Економске активности у циљу подизања конкурентности у смислу додавања вредности кроз прераду као и увођење и сертификацију система квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла на газдинствима Шифра мере: 304**

### **2.4.1. Образложење**

И поред раста свести о безбедности хране као приоритету у очувању јавног здравља и битног фактора трговине прехранбеним производима, инвестиције у овој области су још увек недовољне. Разлог томе није само недостатак финансијских средстава, већ и слабо познавање концепта безбедности хране и последица које из тога произлазе. Питање унапређења квалитета и безбедности хране има пресудан утицај на способност прехранбеног сектора да се суочи са конкуренцијом на локалним, регионалним и међународним тржиштима. Унапређење система и капацитета у области безбедности и квалитета хране подразумева стварање амбијента у којем ће сви релевантни учесници у производном ланцу (државни органи и организације, прехранбена индустрија, академска заједница и потрошачи) поштовати стандарде *Codex alimentarius*-а, преузимајући одговорност и гарантујући сигурност и квалитет хране.

Изградња капацитета за примену и усвајање неопходних захтевних процеса контроле квалитета, управљачке праксе и логистичких аранжмана, инфраструктурних система за побољшање квалитета и безбедности хране, захтева велики напор државних органа и организација и приватног сектора.

### **2.4.2. Циљеви мере**

- Стално унапређење безбедности и квалитета хране и хране за животиње уз стално унапређивање укупног система безбедности хране;
- Већа примена међународних стандарда у производњи хране и хране за животиње;
- Успостављање и јачање системског оквира за примену шема квалитета;
- Успостављање ефективног система лабораторијске контроле хране и хране за животиње;
- Прилагођавање стандарда хигијене хране за објекте традиционалне и органске производње, као и производње у подручјима у којима постоје посебна географска ограничења.

### **2.4.3. Веза са мерама Националног програма за рурални развој Републике Србије (НПРР)**

Мера је усклађена са Националним програмом руралног развоја од 2018. до 2020. (НПРР) („Службени гласник РС“ број: 60/2018)

### **2.4.4. Крајњи корисници**

Крајњи корисници су правна и физичка лица, предузетници, регистровани у Регистру пољопривредних газдинстава у складу са Законом о пољопривреди и руралном развоју.

### **2.4.5. Економска одрживост**

Подносилац захтева није у обавези да докаже економску одрживост пројекта.

#### 2.4.6. Општи критеријуми за кориснике

- Подносилац пријаве мора бити уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава и да се налази у активном статусу;
- Подносилац пријаве мора имати пребивалиште на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине, односно подносиоци пријаве правна лица морају имати седиште на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине, с тим што и место реализације инвестиције мора бити на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине;
- У случају када подносилац пријаве није власник катастарских парцела и објекта који су предмет инвестиције за коју се подноси захтев, неопходно је да на њима има право закупа, односно коришћења на основу уговора закљученог са закуподавцем физичким лицем или министарством надлежним за послове пољопривреде на период закупа, односно коришћења од најмање пет година почев од календарске године за коју се подноси захтев за коришћење подстицаја;
- Подносилац пријаве мора регулисати обавезе по решењима о накнадама за одводњавање/наводњавање закључно са 2018. годином;
- Подносилац пријаве мора регулисати доспеле пореске обавезе од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе, закључно са 2018. годином;
- Подносилац пријаве мора измирити доспеле обавезе по уговорима о закупу пољопривредног земљишта у државној својини за 2018. годину;
- Подносилац пријаве за инвестицију за коју подноси захтев, не сме користи подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације) за исту намену, односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу са посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;
- Подносилац пријаве не сме имати неиспуњених уговорних обавеза према Покрајинском секретаријату за пољопривреду водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Секретаријат), као ни према Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, на основу раније потписаних уговора;
- Подносилац пријаве мора да наменски користи и не отуђи нити да другом лицу на коришћење инвестицију која је предмет захтева у периоду од пет година од дана набавке опреме, машина и механизације, односно изградње објекта;
- Подносилац пријаве - предузетник и правно лице мора бити уписан у регистар привредних субјеката и мора да се налази се у активном статусу осим осим подносилаца пријаве који послују сходно Правилнику о малим количинама примарних производа које служе за снабдевање потрошача, подручју за обављање тих делатности као и одступања која се односе на мале субјекте у пословању храном животињског порекла („Сл. Гласник РС“, бр. 111/2017);
- Према подносиоцу пријаве - предузетнику и правном лицу не сме бити покренут поступак стечаја и/или ликвидације;
- Подносилац пријаве - предузетник и правно лице мора бити разврстано у микро и мало правно лице, у складу са законом којим се уређује рачуноводство.
- Инвестиције везане за консултантске услуге, сертификацију квалитета система и безбедности хране и набавку опреме (закључење купопродајног уговора, издавање докумената који прате опрему, преузимање опреме, исплата цене у потпуности), као и стављање инвестиције у функцију у складу са наменом, признају се за период од 16.11.2018. до 15.11.2019. године.“

#### 2.4.7. Специфични критеријуми

| Назив сектора | Назив инвестиције                                | Неопходни услов који мора да испуни потенцијални корисник                            |
|---------------|--------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|
|               | Подршка за заштиту географског порекла производа | - Извршена лабораторијска контрола сировина за производњу пољопривредно-прехранбених |

|  |                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--|----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |                                              | <p>производа са географским пореклом и самих производа од стране акредитованих лабораторија;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Предат елаборат за заштиту географских ознака Заводу за интелектуалну својину у току 2019. године;</li> <li>- Извршена контрола и сертификација пољопривредно прехрамбених производа са географским пореклом од стране које је издало сертификационо тело овлашћено од стране Министарства пољопривреде и заштите животне средине и Покрајинског секретаријата за привреду, запошљавање и равноправност полова</li> </ul> |
|  | Подршка за увођење система квалитета         | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Извршена уплата за трошкове увођења и сертификацију система безбедности и квалитета хране у 2018. години;</li> <li>- Сертификат;</li> <li>- За KOSHER и HALAL сертификат записник инспектора надлежног за послове пољопривреде, односно ветеринарства којим се потврђује да се у процесу производње спроводе мере самоконтроле према HACCP начелима.</li> </ul>                                                                                                                                                            |
|  | Подршка преради на газдинству – Сектор млека | <ul style="list-style-type: none"> <li>- пољопривредна газдинства која недељно прераде максимално 5.000 литара сировог млека, односно годишње максимално 250.000,00 литара;</li> <li>- пољопривредна газдинства морају имати одобрен објекат у складу са Правилником о малим количинама примарних производа које служе за снабдевање потрошача, подручју за обављање тих делатности као и одступања која се односе на мале субјекте у пословању храном животињског порекла“ („Службени гласник РС”, број 111/17).</li> </ul>                                        |
|  | Подршка преради на газдинству – Сектор меса  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- пољопривредна газдинства која недељно прераде максимум 2000 килограма, односно годишње максимално 100.000 килограма производа од меса;</li> <li>- пољопривредна газдинства морају имати одобрен објекат у складу са</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | Правилником о малим количинама примарних производа које служе за снабдевање потрошача, подручју за обављање тих делатности као и одступања која се односе на мале субјекте у пословању храном животињског порекла“ („Службени гласник РС”, број 111/17). |
|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

За инвестиције у осталим секторима нема специфичних критеријума.

#### 2.4.8. Листа инвестиција у оквиру мере

| Мера                                      | 304               | Економске активности у циљу подизања конкурентности у смислу додавања вредности кроз прераду као и увођење и сертификацију система квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла на газдинствима |
|-------------------------------------------|-------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                           | Шифра инвестиције | Листа потенцијалних инвестиција у оквиру мере                                                                                                                                                                                      |
|                                           | 304.1.            | Подршка брендирању производа и региона                                                                                                                                                                                             |
|                                           | 304.2.            | Подршка за заштиту географског порекла производа                                                                                                                                                                                   |
|                                           | 304.3.            | Подршка за заштиту имена производа                                                                                                                                                                                                 |
|                                           | 304.4.            | Подршка за увођење система квалитета                                                                                                                                                                                               |
|                                           | 304.5.            | Подршка преради на газдинству                                                                                                                                                                                                      |
| Прерада млека и маркетинг                 | 304.5.1.1.        | Набавка опреме за узорковање, пријем, прераду, пуњење и паковање млека и производа од млека                                                                                                                                        |
|                                           | 304.5.1.2.        | Набавка опреме за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући и опрему за гардеробе и санитарне просторије                                                                 |
|                                           | 304.5.1.3.        | Набавка лабораторијске опреме (без стакленог прибора) за интерну употребу, као део прерађивачког погона                                                                                                                            |
|                                           | 304.5.1.4.        | Маркетинг производа                                                                                                                                                                                                                |
| Прерада меса и маркетинг                  | 304.5.2.1.        | Набавка опреме за омамљивање, клање и обраду трупова                                                                                                                                                                               |
|                                           | 304.5.2.2.        | Набавка опреме за сакупљање, пријем, чување/складиштење (хлађење), уклањање и прераду споредних производа животињског порекла који нису за исхрану људи                                                                            |
|                                           | 304.5.2.3.        | Набавка опреме и уређаја за расецање, обраду, прераду, паковање и означавање меса и уситњеног меса, полупроизвода од меса, машински сепарисаног меса и производа од меса                                                           |
|                                           | 304.5.2.4.        | Набавка опреме и уређаји за хлађење, пастеризацију и стерилизацију меса и производа од меса                                                                                                                                        |
|                                           | 304.5.2.5.        | Набавка лабораторијске опреме (без стакленог прибора) за интерну употребу, као део прерађивачког погона                                                                                                                            |
|                                           | 304.5.2.6.        | Набавка опреме за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући и опрему за гардеробе и санитарне просторије                                                                 |
|                                           | 304.5.2.7.        | Набавка опреме за дезинфекцију радника                                                                                                                                                                                             |
|                                           | 304.5.2.8.        | Маркетинг производа                                                                                                                                                                                                                |
| Прерада воћа, поврћа и грожђа и маркетинг | 304.5.3.1.        | Набавка опреме и уређаја за сушење воћа, поврћа и грожђа, као и њихових производа                                                                                                                                                  |
|                                           | 304.5.3.2.        | Набавка опреме и уређаја за замрзавање воћа и поврћа, као и                                                                                                                                                                        |

|                                                                           |            |                                                                                                                                                                    |
|---------------------------------------------------------------------------|------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                           |            | њихових производа                                                                                                                                                  |
|                                                                           | 304.5.3.3. | Набавка опреме и уређаја за бланширање, пастеризацију и стерилизацију производа                                                                                    |
|                                                                           | 304.5.3.4. | Набавка опреме за пријем воћа, поврћа и грожђа, као и прераду, пуњење и паковање њихових производа                                                                 |
|                                                                           | 304.5.3.5. | Набавка опреме за производњу вина, ракија и других алкохолних пића, као и опреме за дегустационе сале                                                              |
|                                                                           | 304.5.3.6. | Набавка опреме за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући и опрему за гардеробе и санитарне просторије |
|                                                                           | 304.5.3.7. | Набавка опреме за дезинфекцију радника                                                                                                                             |
|                                                                           | 304.5.3.8. | Набавка лабораторијске опреме (без стакленог прибора) за интерну употребу, као део прерађивачког погона                                                            |
|                                                                           | 304.5.3.9. | Маркетинг производа                                                                                                                                                |
| Прерада уљаних култура и маркетинг                                        | 304.5.4.1. | Набавка опреме и уређаја за хладно цеђење уљаних култура                                                                                                           |
|                                                                           | 304.5.4.2. | Набавка опреме и уређаја за физичку рафинацију уљаних култура                                                                                                      |
|                                                                           | 304.5.4.3. | Набавка опреме за пуњење и паковање уља                                                                                                                            |
|                                                                           | 304.5.4.4. | Набавка опреме за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући и опрему за гардеробе и санитарне просторије |
|                                                                           | 304.5.4.5. | Набавка опреме за дезинфекцију радника                                                                                                                             |
|                                                                           | 304.5.4.6. | Набавка лабораторијске опреме (без стакленог прибора) за интерну употребу, као део прерађивачког погона                                                            |
|                                                                           | 304.5.4.7. | Маркетинг производа                                                                                                                                                |
| Прерада гајеног, зачинског, лековитог и ароматичног биља, као и маркетинг | 304.5.5.1. | Набавка опреме и уређаја за сушење гајеног зачинског, лековитог и ароматичног биља, као и њихових производа                                                        |
|                                                                           | 304.5.5.2. | Набавка опреме за прераду гајеног зачинског, лековитог и ароматичног биља као и њихових производа                                                                  |
|                                                                           | 304.5.5.3. | Набавка опреме и уређаја за дестилацију гајеног зачинског, лековитог и ароматичног биља, као и њихових производа (за потребе фармацеутске индустрије)              |
|                                                                           | 304.5.5.4. | Набавка опреме и уређаја за екстракцију гајеног зачинског, лековитог и ароматичног биља, као и њихових производа                                                   |
|                                                                           | 304.5.5.5. | Набавка опреме и уређаја за паковање и складиштење гајеног зачинског, лековитог и ароматичног биља, као и њихових производа                                        |
|                                                                           | 304.5.5.6. | Набавка опреме за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући и опрему за гардеробе и санитарне просторије |
|                                                                           | 304.5.5.7. | Набавка опреме за дезинфекцију радника                                                                                                                             |
|                                                                           | 304.5.5.8. | Набавка лабораторијске опреме (без стакленог прибора) за интерну употребу, као део прерађивачког погона                                                            |
|                                                                           | 304.5.5.9. | Маркетинг производа                                                                                                                                                |
| Прерада пчелињих производа и маркетинг                                    | 304.5.6.1. | Набавка опреме и уређаја за прераду пчелињих производа                                                                                                             |
|                                                                           | 304.5.6.2. | Набавка опреме и уређаја за паковање и складиштење пчелињих производа                                                                                              |
|                                                                           | 304.5.6.3. | Набавка опреме за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући и опрему за гардеробе и санитарне просторије |
|                                                                           | 304.5.6.4. | Набавка опреме за дезинфекцију радника                                                                                                                             |
|                                                                           | 304.5.6.5. | Набавка лабораторијске опреме (без стакленог прибора) за интерну употребу, као део прерађивачког погона                                                            |

|                                                   |            |                                                                                                                                                                    |
|---------------------------------------------------|------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                   | 304.5.6.6. | Маркетинг производа                                                                                                                                                |
| Прерада гајених врста гљива и маркетинг           | 304.5.7.1. | Набавка опреме и уређаја за сушење гајених врста гљива, као и њихових производа                                                                                    |
|                                                   | 304.5.7.2. | Набавка опреме и уређаја за замрзавање гајених врста гљива, као и њихових производа                                                                                |
|                                                   | 304.5.7.3. | Набавка опреме и уређаја за бланширање, пастеризацију и стерилизацију производа                                                                                    |
|                                                   | 304.5.7.4. | Набавка опреме за пријем, прераду, пуњење и паковање гајених врста гљива и њихових производа                                                                       |
|                                                   | 304.5.7.5. | Набавка опреме за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући и опрему за гардеробе и санитарне просторије |
|                                                   | 304.5.7.6. | Набавка опреме за дезинфекцију радника                                                                                                                             |
|                                                   | 304.5.7.7. | Набавка лабораторијске опреме (без стакленог прибора) за интерну употребу, као део прерађивачког погона                                                            |
|                                                   | 304.5.7.8. | Маркетинг производа                                                                                                                                                |
| Прерада плодова сакупљених из природе и маркетинг | 304.5.8.1. | Набавка опреме и уређаја за сушење плодова сакупљених из природе, као и њихових производа                                                                          |
|                                                   | 304.5.8.2. | Набавка опреме и уређаја за замрзавање плодова сакупљених из природе, као и њихових производа                                                                      |
|                                                   | 304.5.8.3. | Набавка опреме и уређаја за бланширање, пастеризацију и стерилизацију производа                                                                                    |
|                                                   | 304.5.8.4. | Набавка опреме за пријем воћа, поврћа и грожђа, као и прераду, пуњење и паковање њихових производа                                                                 |
|                                                   | 304.5.8.5. | Набавка опреме за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући и опрему за гардеробе и санитарне просторије |
|                                                   | 304.5.8.6. | Набавка опреме за дезинфекцију радника                                                                                                                             |
|                                                   | 304.5.8.7. | Набавка лабораторијске опреме (без стакленог прибора) за интерну употребу, као део прерађивачког погона                                                            |
|                                                   | 304.5.8.8. | Маркетинг производа                                                                                                                                                |

Укупан износ средстава намењен за суфинансирање мере 304 Економске активности у смислу додавања вредности пољопривредним производима као и увођење и сертификација система безбедности и квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла износи **76.000.000,00 динара**.

#### 2.4.9. Критеријуми селекције

Критеријуми селекције ће бити дефинисани правилником о спровођењу ове мере.

#### 2.4.10. Интензитет помоћи

Интензитет помоћи износи до 80% укупних прихватљивих трошкова без ПДВ-а.

**Минимални и максимални** износ повраћаја средстава је следећи:

*мин. 30.000 динара, макс. 5.000.000 динара.*

#### 2.4.11. Индикатори/показатељи

| Редни број | Назив показатеља                                                                              |
|------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.         | Укупан број подржаних пројеката у опрему за прераду пољопривредних производа из Сектора млеко |

|    |                                                                                                               |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2. | Укупан број подржаних пројеката у опрему за прераду пољопривредних производа из Сектора месо                  |
| 3. | Укупан број подржаних пројеката у опрему за прераду пољопривредних производа из Сектора воћа, поврћа и грожђа |
| 4. | Укупан број подржаних пројеката у опрему за прераду пољопривредних производа из Сектора пчелињих производа    |

#### **2.4.12. Административна процедура**

Покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство доноси Правилник и расписује конкурс за доделу средстава на основу којих су регулисани услови за учешће на конкурс, критеријуми, систем бодовања и друга питања од значаја за реализацију ове мере. Такође, покрајински секретар образује Комисију која је задужена за разматрање пристиглих пријава, формирање бодовне листе и сачињавање записника са предлогом одлуке о додели средстава. Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство.

## **2.5. Назив мере: Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју**

### **Шифра мере: 402**

#### **2.5.1. Образложење**

Суфинансирањем одржавања традиционалних сеоских манифестација доприноси се јачању локалних заједница, очувању културне баштине, сеоских обичаја и традиције, које су уско повезане са пољопривредном производњом, сеоским окружењем и начином живота. Стога је важно, пре свега, очувати и заштитити културну баштину и традиционалне вредности, али и нагласити значај пољопривреде, кроз организацију традиционалних манифестација.

Одржавање сеоских манифестација типа сајмова и изложби које су везане за пољопривреду, прераду, исхрану и развој села, суфинансираће се са циљем: промоције пољопривредних производа, проширења тржишта домаћих производа, као и ради повезивања произвођача, пољопривредних произвођача, прерађивача, продаваца и купаца пољопривредних производа.

Научно стручне манифестације обрађиваће теме везане за: унапређење пољопривредне производње, прераду пољопривредних производа, сигурност хране и квалитет производа, организовање пољопривредних произвођача, рурални развој и друге теме од значаја.

#### **2.5.2. Циљеви мере**

- Јачање капацитета и промоција руралних средина;
- Повезивање пољопривредних произвођача.

#### **2.5.3. Веза са мерама Националног програма за рурални развој Републике Србије (НПРР)**

Мера је усклађена са Националним програмом руралног развоја од 2018. до 2020. (НПРР) („Службени гласник РС“ број: 60/2018)

#### **2.5.4. Крајњи корисници**

Крајњи корисници одржавање традиционалних сеоских манифестација су образовне и научно-истраживачке установе с територије АП Војводине, корисници буџетских средстава, којима је оснивач Република Србија или АП Војводина, општине и удружења грађана с територије АП Војводине, у чијем су делокругу пољопривредне активности и рурални развој, осим удружења грађана која се баве сточарском производњом, општине и удружења грађана с територије АП Војводине, који се баве пољопривредном производњом, негују традиционалне вредности и баве се очувањем старих заната на селу, осим културно- уметничких друштава.

#### **2.5.5. Економска одрживост**

Подносилац захтева није у обавези да докаже економску одрживост пројекта.

#### **2.5.6. Општи критеријуми за кориснике**

- Да је корисник уписан у регистар Агенције за привредне регистре;
- Да корисник има припремљен програм са сатницом манифестације;
- Да корисник има извод из записника или оверену одлуку о прихватању организовања скупа;
- Да корисник има Статут оверен од стране АПР-а, уколико је удружење;
- Да корисник има израђен финансијски план;

- Да подносилац пријаве нема неиспуњених уговорних обавеза према Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство по основу раније потписаних уговора;
- Корисник мора да је регулисао доспеле јавне дажбине прецизиране конкурсом;
- Корисник мора да је са територије АП Војводине.

#### 2.5.7. Специфични критеријуми

Нема специфичних критеријума.

#### 2.5.8. Листа инвестиција у оквиру мере

| Шифра инвестиције | Назив инвестиције                                                            |
|-------------------|------------------------------------------------------------------------------|
| 402.1.            | Информативне активности: сајмови, изложбе, манифестације, студијска путовања |

Укупан износ средстава намењен за суфинансирање мере 402 Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју износи **25.000.000,00 динара**.

#### 2.5.9. Критеријуми селекције

Критеријуми селекције ће бити дефинисани правилником о спровођењу ове мере.

#### 2.5.10. Интензитет помоћи

Интензитет помоћи за подршку одржавања научно истраживачких активности и традиционалних сеоских манифестација износи до 100%

**Минимални и максимални** износ повраћаја средстава за подршку научно истраживачких активности одржавања традиционалних сеоских манифестација је следећи:

*мин. 10.000 динара, макс. 1.500.000 динара;*

#### 2.5.11. Индикатори/показатељи

| Редни број | Назив показатеља                                      |
|------------|-------------------------------------------------------|
| 1.         | Број одржаних научно-стручних манифестација           |
| 2.         | Број одржаних манифестација у форми сајмова и изложби |
| 3.         | Број одржаних локално-традиционалних манифестација    |
| 4.         | Број корисника који су остварили сајамски наступ      |
| 5.         | Број реализованих сајамских наступа                   |
| 6.         | Број реализованих научно стручних активности          |

#### 2.5.12. Административна процедура

Покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство доноси Правилник и расписује конкурс за доделу средстава на основу којих су регулисани услови за учешће на конкурс, критеријуми, систем бодовања и друга питања од значаја за реализацију ове мере. Такође, покрајински секретар образује Комисију која је задужена за разматрање пристиглих пријава, формирање бодовне листе и сачињавање записника са предлогом одлуке о додели

средстава. Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство.

## **2.6. Назив мере: Подршка малим пиварама**

### **Шифра мере: 601**

#### **2.6.1. Образложење**

Под пивом се подразумева слабо алкохолно пиће, које се производи у процесу алкохолног врења из слада, хмеља, воде и пивског квасца. Вода је главни део свих напитака. Она служи као растварач. Слад даје пиву састојке екстрата од којег зависи пуноћа укуса и концентрација основног екстрата пива. Хмељ конзервира пиво и даје му угодан мирис и горак укус, док пивски квасац изазива алкохолно врење у коме шећер прелази у алкохол и угљен диоксид.

Производња пива сеже у далеку прошлост и носи предзнак једне од најстаријих биотехнологија. Производња пива се дели на технологију слада и технологију пива. Технологију слада обухвата: чишћење и сортирање јечма, мочење јечма, клијање јечма, сушење зеленог слада, ослобађање слада од клице и полирање. Технологија пива обухвата: производњу сладовине, главно и накнадно врење, бистрење (уколико се жели) и пуњење пива.

Од укупног броја занатских пивара у Србији, 1/3 произвођача је у Војводини. Најстарија и прва мала независна пивара је „Krugher&Brent” из Ритишева код Вршца. То је била прва мала породична пивара у тадашњој СФРЈ и постоји од 1991. године. Пласман малих пивара је ограничен на угоститељске објекте, пабове, специјализоване продавнице пива и мали број произвођача је присутан у маркетима. Због ограниченог тржишта мале пиваре су окренуте у највећем броју ка извозу. Веома су заступљени у региону, тржишту ЕУ, Русији и другим земљама света. Такође је приметан и један број малих пивара које су окренуте искључиво локалу. Потенцијал занатског пива у Србији је велики, и у порасту.

У Војводини је у задњих неколико година дошло је до наглог развијања занатског пиварства, што представља важан сегмент запошљавања младих људи, кроз развијање нових иновативних производа са различитим стилизовима као и визуелним идентитетом што јесте суштина занатског пиварства. Врло важна ставка у њиховом пословању је финансирање набавке опреме и машина. Да би се охрабрили да подигну свој производни погон, средства подстицаја за набавку опреме и машина у процесу производње пива би им било од велике важности.

#### **2.6.2. Циљеви мере**

- Унапређење предузетништва и прераде пољопривредних производа;
- Повећање прихода на газдинству;
- Упошљавање руралног становништва.

#### **2.6.3. Веза са мерама Националног програма за рурални развој Републике Србије (НПРР)**

Мера је усклађена са Националним програмом руралног развоја од 2018. до 2020. (НПРР) („Службени гласник РС“ број: 60/2018)

#### **2.6.4. Крајњи корисници**

Крајњи корисници су правна и физичка лица, предузетници, регистровани у Регистру пољопривредних газдинстава у складу са Законом о пољопривреди и руралном развоју.

#### **2.6.5. Економска одрживост**

Подносилац захтева није у обавези да докаже економску одрживост пројекта.

#### **2.6.6. Општи критеријуми за кориснике**

- Подносилац пријаве мора бити уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава и да се налази у активном статусу;
- Подносиоци пријаве морају имати седиште на територији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине, с тим што и место реализације инвестиције мора бити на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине;
- У случају када подносилац пријаве није власник катастарских парцела и објекта који су предмет инвестиције за коју се подноси захтев, неопходно је да на њима има право закупа, односно коришћења на основу уговора закљученог са закуподавцем физичким лицем или министарством надлежним за послове пољопривреде на период закупа, односно коришћења од најмање пет година почев од календарске године за коју се подноси захтев за коришћење подстицаја;
- Подносилац пријаве мора регулисати обавезе по решењима о накнадама за одводњавање/наводњавање закључно са 2018. годином;
- Подносилац пријаве мора регулисати доспеле пореске обавезе од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе, закључно са 2018. годином;
- Подносилац пријаве мора измирити доспеле обавезе по уговорима о закупу пољопривредног земљишта у државној својини за 2018. годину;
- Подносилац пријаве за инвестицију за коју подноси захтев, не сме користи подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације) за исту намену, односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу са посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;
- Подносилац пријаве не сме имати неиспуњених уговорних обавеза према Покрајинском секретаријату за пољопривреду водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Секретаријат), као ни према Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, на основу раније потписаних уговора;
- Подносилац пријаве мора да наменски користи и не отуђи нити да другом лицу на коришћење инвестицију која је предмет захтева у периоду од пет година од дана набавке опреме, машина и механизације, односно изградње објекта;
- Подносилац пријаве мора бити уписан у регистар привредних субјеката и мора да се налази се у активном статусу;
- Према подносиоцу пријаве не сме бити покренут поступак стечаја и/или ликвидације;
- Подносилац пријаве мора бити разврстано у микро и мало правно лице, у складу са законом којим се уређује рачуноводство;
- Подносилац пријаве – земљорадничка задруга мора имати потврду овлашћеног Ревизијског савеза да земљорадничка задруга послује у складу са Законом о задругама („Службени гласник РС“, број 112/2015).

#### 2.6.7. Специфични критеријуми

Нема специфичних критеријума

#### 2.6.8. Листа инвестиција у оквиру мере

| Шифра инвестиције | Назив инвестиције                         |
|-------------------|-------------------------------------------|
| 601.1.1.          | Набавка основне опреме за производњу пива |

Укупан инос средстава који је опредељен за реализацију мере 601 Подршка малим пиварама износи **20.000.000,00 динара**.

#### 2.6.9. Критеријуми селекције

Критеријуми селекције ће бити дефинисани правилником о спровођењу ове мере.

#### **2.6.10 Интензитет помоћи**

Интензитет помоћи износи до 80% без ПДВ-а.

**Минимални и максимални** износ повраћаја средстава је следећи:

*мин. 100.000 динара, макс. 5.000.000 динара;*

#### **2.6.11. Индикатори/показатељи**

| Редни број | Назив показатеља                                                                                                    |
|------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.         | Укупан број опремљених малих пивара средствима Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство |

#### **2.6.12. Административна процедура**

Покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство доноси Правилник и расписује конкурс за доделу средстава на основу којих су регулисани услови за учешће на конкурс, критеријуми, систем бодовања и друга питања од значаја за реализацију ове мере. Такође, покрајински секретар образује Комисију која је задужена за разматрање пристиглих пријава, формирање бодовне листе и сачињавање записника са предлогом одлуке о додели средстава. Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство.

## Анекс 1. Идентификациона карта АП/ЈЛС са упутством за попуњавање

Табела 1. Показатељи које је потребно навести у Анексу 1 уводног дела Програма

| Назив показатеља                                                       | Јединица мере      | Вредност, опис показатеља | Година | Извор податка |
|------------------------------------------------------------------------|--------------------|---------------------------|--------|---------------|
| <b>ОПШТИ ПОДАЦИ</b>                                                    |                    |                           |        |               |
| <b>Административни и географски положај</b>                            |                    |                           |        |               |
| Аутономна покрајина                                                    | назив              | Војводина                 |        | Устав РС      |
| Регион                                                                 | назив              | Војводина                 |        | рзс*          |
| Област                                                                 | назив              | /                         |        | рзс*          |
| Град или општина                                                       | назив              | /                         |        | рзс*          |
| Површина                                                               | км <sup>2</sup>    | 21.614                    | 2012   | рзс*          |
| Број насеља                                                            | број               | 467                       | 2012   | рзс*          |
| Број катастарских општина                                              | број               | 446                       | 2012   | рзс*          |
| Подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП) <sup>1</sup> | број               |                           |        | Правилник     |
| <b>Демографски показатељи</b>                                          |                    |                           |        |               |
| Број становника                                                        | број               | 1.922.017                 | 2012   | рзс**         |
| Број домаћинстава                                                      | број               | 696.157                   | 2011   | рзс*          |
| Густина насељености (број становника / површина, км <sup>2</sup> )     | ст/км <sup>2</sup> | 89                        | 2012   |               |
| Промена броја становника 2011:2002 (2011/2002*100 – 100)               | %                  |                           |        | рзс**         |
| - у руралним подручјима АП/ЈЛС                                         | %                  |                           |        | рзс**         |
| Учешће становништва млађег од 15 година                                | %                  | 14,36                     | 2011   | рзс**         |
| Учешће становништва старијег од 65 година                              | %                  | 16,38                     | 2011   | рзс**         |
| Просечна старост                                                       | година             | 41,83                     | 2012   | рзс*          |
| Индекс старења <sup>2</sup>                                            |                    | 119,64                    | 2012   | рзс*          |

<sup>1</sup> Навести да ли су на територији АП/ЈЛС идентификована насељена места или цела територија општине, односно сва насељена места на територији општине која испуњавају бар један од критеријума наведених у **Правилнику о подручјима са отежаним условима рада у пољопривреди** („Службени гласник РС“, број 29/13) која се могу окарактерисати као подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП), имајући у виду да је МПЗЖС посредством националног стратешког документа препознало потребу да се кроз систем подршке уваже отежавајуће околности за пољопривредну производњу које постоје у овим подручјима.

<sup>2</sup> Однос броја старог (60 и више година) и младог (0-19 година) становништва.

|                                                                        |      |                                                                                                                                                                                  |      |         |
|------------------------------------------------------------------------|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|---------|
| Без школске спреме и са непотпуним основним образовањем                | %    | 215.213                                                                                                                                                                          | 2011 | рзс*    |
| Основно образовање                                                     | %    | 359.761                                                                                                                                                                          | 2011 | рзс*    |
| Средње образовање                                                      | %    | 842.142                                                                                                                                                                          | 2011 | рзс*    |
| Више и високо образовање                                               | %    | 232.874                                                                                                                                                                          | 2011 | рзс*    |
| Учешће пољопривредног у укупном становништву                           | %    |                                                                                                                                                                                  |      | процена |
| <b>Природни услови</b>                                                 |      |                                                                                                                                                                                  |      |         |
| Рељеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, планински)                    | опис | равничарски,<br>брдски                                                                                                                                                           |      | интерни |
| Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа <sup>3</sup> | опис |                                                                                                                                                                                  |      | интерни |
| Клима (умерено-континентална, субпланинска, ...)                       | опис | умерено-<br>континентална                                                                                                                                                        |      | интерни |
| Просечна количина падавина                                             | мм   | 611                                                                                                                                                                              |      | интерни |
| Средња годишња температура                                             | °C   | 11                                                                                                                                                                               |      | интерни |
| Хидрографија (површинске и подземне воде)                              | опис | Дунав, Сава, Тиса,<br>Босут, Бегеј, Тамиш,<br>Караш, Златица,<br>Нера, Криваја, Чик,<br>Мостонга и<br>Плазовић.<br>Већа језера: Палић,<br>Лудашко,<br>Лединачко, Обедска<br>бара |      | интерни |
| Површина под шумом                                                     | ha   | 121.757                                                                                                                                                                          | 2012 | рзс*    |
| Учешће површина под шумом у укупној површини АП/ЈЛС                    | %    |                                                                                                                                                                                  |      | рзс*    |
| Пошумљене површине у претходној години                                 | ha   | 839                                                                                                                                                                              | 2012 | рзс*    |
| Посечена дрвна маса                                                    | m³   | 669.728                                                                                                                                                                          | 2012 | рзс*    |
| <b>ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ</b>                                 |      |                                                                                                                                                                                  |      |         |
| <b>Стање ресурса</b>                                                   |      |                                                                                                                                                                                  |      |         |
| Укупан број пољопривредних газдинстава:                                | број | 147.624                                                                                                                                                                          | 2012 | рзс***  |

<sup>3</sup> Према Правилнику о катастарском класирању и бонитирању земљишта („Службени гласник РС“, број 63/2014).

|                                                                            |       |                                                                                                                                                                                  |      |                               |
|----------------------------------------------------------------------------|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|-------------------------------|
| Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ):                       | број  |                                                                                                                                                                                  |      | Управа за трезор <sup>4</sup> |
| - породична пољопривредна газдинства                                       | %     |                                                                                                                                                                                  |      |                               |
| - правна лица и предузетници                                               | %     |                                                                                                                                                                                  |      |                               |
| Коришћено пољопривредно земљиште (КПЗ)                                     | ha    | 1.608.896                                                                                                                                                                        | 2012 | рзс***                        |
| Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС                                          | %     | 74,20                                                                                                                                                                            | 2012 |                               |
| Оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде и пашњаци, остало <sup>5</sup> | ha, % | 1.466.176 ha (91,1%),<br>оранице и баште;<br>16.865 ha (1,0%),<br>воћњаци; 5.002 ha<br>(0,3%), виногради;<br>114.638 ha (7,1%)<br>ливаде и пашњаци;<br>6.215 ha (0,3%)<br>остало | 2012 | рзс***                        |
| Жита, индустријско биље, поврће, крмно биље, остало <sup>6</sup>           | ha, % | 976.243 ha (60,7%)<br>жита; 346.943 ha<br>(21,5%) инд.биље;<br>15.190 ha (0,9%)<br>поврће; 45.854 ha<br>(2,8%) крмно биље;<br>81.944 ha (5,1%)<br>остало                         | 2012 | рзс***                        |
| Просечна величина поседа (КПЗ) по газдинству                               | ha    | 11,18                                                                                                                                                                            | 2012 | рзс***                        |
| Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом                           | ha    | /                                                                                                                                                                                |      | интерни                       |
| Обухваћеност земљишта неким видом удруживања                               | ha    | /                                                                                                                                                                                |      | интерни                       |
| Пољопривредна газдинства која наводњавају КПЗ                              | број  | 7.385                                                                                                                                                                            | 2012 | рзс***                        |
| Одводњавана површина КПЗ                                                   | ha    | /                                                                                                                                                                                |      | интерни                       |

<sup>4</sup> Организациона јединица Управе за трезор на територији ЈЛС.

<sup>5</sup> Окућница, расадници и др.

<sup>6</sup> Цвеће и украсно биље, угари и др.

|                                                                        |             |                                                                                                                                                 |      |         |
|------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|---------|
| Наводњавана површина КПЗ                                               | ha          | 58.251                                                                                                                                          | 2012 | рзс***  |
| Површина пољ.земљишта у државној својини на територији АП <sup>7</sup> | ha          | /                                                                                                                                               |      | интерни |
| Површина пољ.земљишта у државној својини која се даје у закуп:         | ha          | /                                                                                                                                               |      | интерни |
| физичка лица : правна лица                                             | %           | /                                                                                                                                               |      | интерни |
| Говеда, свиње, овце и козе, живина, кошнице пчела                      | број        | 252.434 говеда;<br>1.398.496 свиња;<br>271.774 оваца; 60063<br>коза; 11.972.458<br>живине; 125.147<br>кошница пчела                             | 2012 | рзс***  |
| Трактори, комбајни, прикључне машине                                   | број        | 107.745 трактора;<br>10.653 комбајна;<br>406.081 прикључна<br>машина                                                                            | 2012 | рзс***  |
| Пољопривредни објекти <sup>8</sup>                                     | број        | 404.902                                                                                                                                         | 2012 | рзс***  |
| Хладњаче, сушаре, стакленици и пластеници                              | број        | 607 хладњача, 1.431<br>сушара, 327<br>стакленика; 9.860<br>пластеника                                                                           | 2012 | рзс***  |
| Употреба мин. ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља            | ha, број ПГ | 1.343.793 ha, 104.845<br>ПГ, минерална<br>ђубрива; 118.522 ha,<br>52.435 ПГ стајњак;<br>1.347.860 ha, 108.945<br>ПГ средства за<br>заштиту биља | 2012 | рзс***  |
| Чланови газдинства <sup>9</sup> и стално запослени на газдинству:      | број        | 296.111                                                                                                                                         | 2012 | рзс***  |
| (на породичном ПГ : на газдинству правног лица / предузетника)         | %           | /                                                                                                                                               |      | рзс***  |

<sup>7</sup> Укључујући и утрине и пашњаке који су враћени сеоским заједницама на коришћење.

<sup>8</sup> Пољопривредни објекти за смештај: стоке, пољопривредних производа на газдинству (кошеви за кукуруз, амбари и силоси), и пољопривредних машина и опреме.

<sup>9</sup> Укључујући и носиоца пољопривредног газдинства.

|                                                                          |               |                                             |      |             |
|--------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------------------------------------|------|-------------|
| Годишње радне јединице <sup>10</sup>                                     | број          | 125.592                                     | 2012 | рзс***      |
| Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника <sup>11</sup>           | број          | /                                           |      | интерни     |
| <b>Производња пољопривредних производа<sup>12</sup>:</b>                 | количина      |                                             |      |             |
| - биљна производња                                                       | тона          |                                             |      | рзс***      |
| - сточарска производња                                                   | т, лит., ком. |                                             |      | интерни     |
| <b>ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА</b>                                       |               |                                             |      |             |
| <b>Рурална инфраструктура</b>                                            |               |                                             |      |             |
| <i>Саобраћајна инфраструктура</i>                                        |               |                                             |      |             |
| Дужина путева <sup>13</sup>                                              | km            | 6.205                                       | 2012 | рзс*        |
| Поште и телефонски претплатници                                          | број          | 506 пошта; 741.059 телефонских претплатника |      | рзс*        |
| <i>Водопривредна инфраструктура</i>                                      |               |                                             |      |             |
| Домаћинства прикључена на водоводну мрежу                                | број          | 634.628                                     | 2012 | рзс*        |
| Домаћинства прикључена на канализациону мрежу                            | број          | 343.722                                     | 2012 | рзс*        |
| Укупне испуштене отпадне воде                                            | хиљ.м³        | 111.360                                     | 2012 | рзс*        |
| Пречишћене отпадне воде                                                  | хиљ.м³        | 15.582                                      | 2012 | рзс*        |
| <i>Енергетска инфраструктура</i>                                         |               |                                             |      |             |
| Производња и снабдевање електричном енергијом <sup>14</sup>              | број          | /                                           |      | интерни     |
| <i>Социјална инфраструктура</i>                                          |               |                                             |      |             |
| Објекти образовне инфраструктуре <sup>15</sup>                           | број          | /                                           |      | рзс*        |
| Број становника на једног лекара                                         | број          | /                                           |      | рзс*        |
| Број корисника социјалне заштите                                         | број          | 168.447                                     | 2012 | рзс*        |
| <b>Диверзификација руралне економије</b>                                 |               |                                             |      |             |
| Запослени у сектору пољопривреде, шумарства и водопривреде <sup>16</sup> | број          |                                             |      | рзс* рзс*** |

<sup>10</sup> Јединица мере која представља количину људског рада утрошену за обављање пољопривредне делатности на газдинству; представља еквивалент рада једног лица, тј. пуно радно време у једној години: 8 сати дневно, 225 радних дана у години.

<sup>11</sup> Навести број регистрованих задружних организација и удружења пољопривредних произвођача, активно функционалних на територији АП/ЈЛС

<sup>12</sup> Остварени обим производње најзначајнијих пољопривредних производа са становишта АП/ЈЛС.

<sup>13</sup> Навести укупну дужину путева на територији АП/ЈЛС (укључујући државне путеве I и II реда и општинске путеве).

<sup>14</sup> Навести број објеката за производњу (хидроелектране, термоелектране и др.), трансформацију и пренос електричне енергије на територији АП/ЈЛС.

<sup>15</sup> Установе за децу предшколског узраста, основне и средње школе, високе школе и факултети на територији АП/ЈЛС.

|                                                                           |         |  |  |         |
|---------------------------------------------------------------------------|---------|--|--|---------|
| Газдинства која обављају друге профитабилне активности <sup>17</sup>      | број    |  |  | рзс***  |
| Туристи и просечан број ноћења туриста <sup>18</sup> на територији АП/ЈЛС | број    |  |  | рзс*    |
| <b>Трансфер знања и информација</b>                                       |         |  |  |         |
| Пољопривредна саветодавна стручна служба                                  | да / не |  |  | интерни |
| Пољопривредна газдинства укључена у саветодавни систем <sup>19</sup>      | број    |  |  | ПССС    |

РЗС\* - „Општине и региони у Републици Србији“, Републички завод за статистику, [www.webrzs.stat.gov.rs](http://www.webrzs.stat.gov.rs)

РЗС\*\* - Попис становништва 2011, Републички завод за статистику, [www.webrzs.stat.gov.rs](http://www.webrzs.stat.gov.rs)

РЗС\*\*\* - Попис пољопривреде 2012 (Књига пописа 1 и Књига пописа 2), Републички завод за статистику, [www.webrzs.stat.gov.rs](http://www.webrzs.stat.gov.rs)

<sup>16</sup> На пољопривредним газдинствима и привредним друштвима, предузећима, установама, задругама, организацијама и др.

<sup>17</sup> Осим пољопривредне, а у вези су са газдинством (нпр. прерада пољопривредних производа, рурални туризам, активности у шумарству, обрада дрвета, народна радиност, производња енергије из обновљивих извора, узгој рибе и др.).

<sup>18</sup> Домаћи и страни.

<sup>19</sup> Навести број одабраних пољопривредних газдинстава која се интензивно прате више пута годишње и број осталих пољопривредних газдинстава која се укључују у саветодавни систем на друге начине, углавном преко учешћа на групним предавањима и кроз повремене посете саветодаваца пољопривредним газдинствима.

